

O czym piszą inni?..

P. Stpiczyński i konserwatyści.

Bardzo trafnie odpowiada „Ozas“ na wystąpienie p. Stpiczyńskiego, że konserwatyści polscy ciążą się do „korytka“. Pisze mianowicie:

„Kurjer Poranny“ daje do poznania, że dobrze wie o naszych nadużyciach, ale na ten raz przemoże swój obywatelski obowiązek, zrozumiały dla każdego a obowiązujący szczególnie publicystów. — wykrywania zła i piętnowania winnych, uczyni to jednak niechętnie, jeśli nadal nie znajdziemy uznania dla koncertowej formy autopropagandy wyborczej.

Mamy widać nietylko różne poglądy w dziedzinie muzyki i głosu, ale także w dziedzinie zadań obywatelskich. Wiadomości o nadużyciach nie są dla uczciwego obywatela przedmiotem do trzymania w zanadrzu, tematem do insynuacji, a już chyba najmniej, zwłaszcza dla publicysty społecznika, nadają się jako temat do pogrozek. Ale, jeśli ktoś ma pretensje do służby publicznej, a nie dziennikarki bardzo złego typu, to powinien wykrywać nadużycia niezależnie, czy i jak się o nim pisze, zależnie tylko od tego, — czy o nich wie. Nie rozumiemy, dlaczego Katon z „Kurjera Porannego“ przetrzymuje swe wiadomości pod korcem i dlaczego gotów jest dalej na tolerowanie nieprawości“.

Niech więc p. Stpiczyński teraz przemówi, bo inaczej będzie współwinnym nieprawości, które zataja!

„Mecze walk religijnych“.

Tymczasem, zanim p. Stpiczyńskiego doszedł numer „Ozasu“ z tem wezwaniem, — wystąpił p. Stpiczyński w „Kurjerze Porannym“ przeciw „Czasowi“ za — istotnie niesmaczną — korespondencję p. K. Pruszyńskiego z Berlina o walce „neopogan“ z Kościołem. Korespondent „Ozasu“ opowiada o niej referując, jak o jakimś meczu piłki nożnej.

„Z tych pierwszych — pisze p. Stpiczyński — rządów stadjonu, w których nasez panicz konserwatywny chce zasiadać, aby patrzeć na mecze walk religijnych i polecznych, jakże przygnębiające odsłania się widowisko na pustkę umysłową i moralną, na nihilizm duchowy pewnych, najbardziej uprzywilejowanych gospodarzy, sfer naszego społeczeństwa, na ogrom beztroski materialnej, która pozwala im tańczyć się w dobrobycie bez myśli o tem, skąd go ozerpią i komu go zawdzięczają.“

Przeszłość oduczyła ludzi tych od wstępu do pracy, terazniejszość, zapewnia im bezpieczeństwo za cudziemi plecami, nie nauczyła ich przezorności. Siedząc w pierwszych rzędach przywileju społecznego i patrząc na walkę prądów, w której upatrują tylko widowisko, ani przypuszczają, że — jakikolwiek będzie wynik widowiska — oni będą tymi, którzy przedewszystkiem zapłacą jego koszty.“

Swoją drogą tylko w Polsce możliwe jest takie widowisko, że wolnomyśliciel karci konserwatywny organ za nielojalność w stosunku do — Kościoła.

P. Słonimski przeciw bolszewikom.

P. A. Słonimski żali się w „Wiadomościach Literackich“ na Sowiety. A to z następującego powodu!.. Przed jakimś rokiem „Wiad. Literackie“ wydały specjalny numer poświęcony literaturze bolszewickiej: zupełnie swobodnie wypowiedzieli się w polskim piśmie bolszewicy autorowie. Wzajemian za to „Literaturnaja Gazieta“ miała wydać specjalny numer polski z artykułami polskich pisarzy. I wydała ten numer. Ale się pokazało, że ten numer nie jest numerowany, nie wchodzi do „rocznika“ — czyli: został wydany tylko dla Polski, a nie doszedł do rąk Rosjan. Prostu — cyganstwo. P. Słonimski jest słusznie oburzony.

„Europa — pisze — dzieli się na państwa, które swych pisarzy umundurowały, i na kraje, w których pisarze chodzą często może bez butów, ale po cywilnemu. Dziś po incydencie z numerem polskim w Sowietach, nauczani i bogatsi w doświadczenie, pilnie będziemy uważali, czy mamy honor z cywilnym czy z umundurowanym pisarzem. Gdy przyjeżdża do nas pisarz sowiecki, występuje oficjalnie w asyście urzędników ambasady. Dziwne aż, jak ci pisarze Rosji komunistycznej staranni są w przestrzeganiu protokołu, form dyplomatycznych, jak jednomyślni są w każdej dyskusji z ich oficjalnym politycznym opiekunem. Wszystko to razem obrzydza nieco zbliżenie kulturalne i kontakt osobisty. Głupia jest sytuacja, gdy nie te same prawa obowiązują obie zainteresowane strony. Nie pierwszy to raz spotykam się

Przed reformą ustroju także w Szwajcarii.

Pod naciskiem z jednej strony faszystów, a z drugiej hitlerystów, narażona na antyspołeczne knowania socjalistów i komunistów, Szwajcaria stoi wobec zagadnienia ustrojowego i to w formie właściwie bardzo ostrej. Pod naciskiem zarówno z lewej jak i z prawej strony w dniu 8 września b. r. odbędzie się przewidziany w Konstytucji szwajcarskiej plebiscyt w kwestii, czy

KONIECZNĄ JEST ZMIANA KONSTYTUCJI

przez rewizję niektórych jej przepisów.

Chociaż dyskusja na ten temat trwa już od dłuższego czasu, a zaostrza ją pogarszające się położenie gospodarcze, to jednak nie należy sądzić, iż już w tej chwili społeczeństwo szwajcarskie ma ustalony pogląd, w jakim kierunku miałyby pójść te zmiany. Brak uzgodnienia pod tym względem znamionuje najlepiej fakt, że silne stronnictwo ludowe rozbiło się na dwa wyraźne oboje, z których grupa t. zw. młodzieżowa pod władzą radcy związkowego Müllera prowadzi kampanję przeciw, a natomiast Zarząd stronnictwa z popularnym przywódcą Königiem na czele oświadczył się za rewizją Konstytucji.

Pewna niejako adaptacja ustroju Szwajcarii jest niewątpliwie na czasie. Wobec nacisku faszystów włoskiego, któremu ulega co najmniej znaczna część ludności południa kraju, a niezaprzeczonych wpływów hitlerystów na niemieckich Szwajcarów północnych, utrwała się tutaj przekonanie, że w każdym razie do Konstytucji Szwajcarii muszą wejść jakieś

NOWE POSTANOWIENIA O CHARAKTERZE OCHRONNYM,

któreby zapobiegły niekorzystnym skutkom wzmocnienia się skrajnego nacjonalizmu u obu sąsiadów Związku. Nie będzie przeto przesadą, jeżeli przyjmemy, że w tem znaczeniu co najmniej połowa Szwajcarów przynajmniej się do rewizjonizmu, co ujawnia się przedewszystkiem w łonie tutejszego Stronnictwa Katolickiego. Katolicy szwajcarscy widząc skutki tego, iż w odniesieniu do żywiołu niemieckiego wiatr coraz silniej dmie w żagle niemieckich współwyznawców, pierwsi opowiedzieli się za rewizją Konstytucji i to bardzo daleko idącą, aby w ten sposób stępić zapobiegawczo ostrze i skutki propagandy hitlerowców. Słuszność

z tą cyniczną metodą. Zbliżenie kulturalne polega na swobodzie propagandy sowieckiej w Polsce i na niedopuszczeniu książek polskich do Sowieta. Humanitaryzm obowiązuje tylko jedną stronę. Wsadzenie komunisty do polskiego więzienia nazywa się terrorem faszystowskim a rozstrzelanie robotników w Sowietach nazywa się obroną proletariatu. Niema możliwości przeprowadzenia dyskusji, bo jedna ze stron nie dopuszcza do głosu. A przecież moglibyśmy mówić ze sobą, my, pisarze nieobojętni na krzywdę ludzką bez względu na to pod jakim są popełnione hasłem, standardem czy emblematem. Próbowaliśmy nieraz. Zniechęca do nowych prób pewność, że na każde uczciwe wypowiedziane zdanie otrzyma się w odpowiedzi frazes polityczny, tanią „agitkę“ albo dyplomatyczną grzeczność.

Był czas, gdy pisarze służyli sprawie człowieka. Zola nie uzgadniał swoich opinii z urzędnikiem francuskim, Gogol nie prosił cenzora aby mu pomógł uzgodnić sztukę z aktualną polityką caratu. Rolland nie wypełniał pilnie zleceń francuskiego biura propagandy. Głosy pisarzy były głosami sumienia świata. Dziś coraz bardziej wszelkie kontakty literackie zmieniają się w bankiety dyplomatyczne a wystąpienia pisarzy polegają na namiętnej obronie zbrodni popełnianych przez własny kraj i na równie namiętnem oskarżeniu zbrodni innego kraju czy ustroju. Pisarze, którzy chcą walczyć wspólnie o wolność słowa i sumienia, o sprawiedliwość i człowieczeństwo, muszą być ludźmi niezależnymi od zleceń przydzielonych im polityków. Bez szczerości i niezależności wszystkie „fronty do walki z faszystami“, „obrona kultury“ i „zbliżenia kulturalne“ staną się tylko okazją do kantów politycznych, do peich figlów i cynizmu. Pisarz, który chce na forum europejskiem występować dziś w obronie wolności słowa i kultury, musi przedstawić polityczne „entlassungsschein“. Dowód odswawienia“.

Oto, jak się „Wiadomości Literackie“ i polscy pisarze dali bolszewickim autorem wywieść w pole! Czy ich ta przygoda czegoś nauczy?

tego stanowiska podzielają teraz także liberali, a przeciwstawiają się właściwie tylko socjaliści i komuniści. Ten opór skrajnej lewicy ma zaś ten doraźny skutek, że tembardziej rosną szeregi zwolenników rewizji.

Nie oznacza to jednak, że już dzień 8 września przyniesie zwycięstwo obozu rewizjonistycznego. W ostatniej chwili, wobec rozbieżności w łonie poszczególnych stronnictw jak wspomnianego wyżej ludowego, zająć mogą bowiem różne niespodzianki. Nie znaczy to także, jakoby w razie zwycięstwa rewizjonistów już w dniu 8 września miała Szwajcaria otrzymać nową Konstytucję. W dniu tym rozstrzygnie się bowiem tylko pytanie, czy zmiana jest potrzebna, a merytorycznie sprawa odwleczę się bez treści.

co najmniej na rok. Za pewnik należy jednak uważać, iż nawet w razie przegranej rewizjonistów w terminie obecnym, sprawa zmiany Konstytucji Związkowej Republiki Szwajcarskiej

nie zejdzie już z porządku dziennego

jest bowiem problemem żywotnym i dojrzałym. Faszystom i hitlerystom uzyskują tutaj bowiem z każdym dniem nowe sukcesy, dokonują podbojów, a te prędzej czy później wyładują się w zmianie ustroju. Tradycyjna szwajcarska demokracja pada coraz wyraźniej ofiarą demagogii, a wskutek tego — jak z niepokojem stwierdzają żywioły najrozwawniejsze — staje się pustą i właściwie bez treści.

J. B.

Neopogaństwo w ziemi św. Stefana.

Węgrzy składają ofiary z koni.

Znany czechosłowacki publicysta Dr. Alfred Fuchs zamieścił na łamach katolickiego organu „Lidove Listy“ ciekawy artykuł, który przytaczamy w ważniejszych wyjątkach. Uv. Red. „Gł. N.“.

Kiedy uroczyste obchodzono w Wiedniu rocznicę odsieczy obleganego przez Turków Wiednia, niektórzy mówcy podkreślali w swych przemówieniach, że w niemieckim świecie katolickim Austria znów zyskuje podobne znaczenie, jakie miała w czasie wojen tureckich. Staje się murem Europy przeciw naporowi neopogaństwa, która zalewa szeroką falą całą Europę. W tym roku również w Czechosłowacji obchodzono rocznicę wojen tureckich Miasto Nowe Zamki obchodzi 250-lecie zwycięstwa nad Turkami, które odbiło się radosnym echem w całym świecie katolickim, jako zapowiedź końca tureckiego panowania nad Węgrami. Stowaczyzna swem położeniem geograficznym i krwią swych synów zadecydowała wówczas o losach Europy i cywilizacji zachodniej. Słusznie podkreśliła przy tej okazji „Narodni Politika“, że lud słowacki służył tylko jednej polityce — polityce chrześcijańskiej. Magnaci węgierscy natomiast pertraktowali wówczas z Turkami przeciw mocy cesarskiej, a polityka węgierska konspirowała przeciw Rzymowi i Wiedniowi.

To wszystko należy sobie uświadomić w chwili, gdy słyszymy od Węgrów, że oni byli murem, chroniącym Europę od barbarzyństwa tureckiego. Dziś jeszcze twierdzą Węgrzy, na forum katolickim, że jedynie oni mogą obronić Europę przed naporem swastyki i pięcio-gwiazdy. Ale podobnie, jak dawniej magnaci węgierscy spiskowali z Turkami, tak i dziś powstaje i rozszerza

się na Węgrzech sekta pod nazwą „Ruch Turański“, kopujący nonsensy znaku swastyki.

W Ujpeszcie odbywają się od czasu do czasu zebrania tej sekty, opierającej się na motywach węgierskiej mitologii starożytnej. Motywy przypominają elementy „wiar“ Trzeciej Rzeszy. Kult Hadura jest analogią kultu Wodana w Niemczech. Według informacji czasopisma młodych katolików „Uj Kor“ nowy ruch — „Ruch Turański“ — posiada już własne pismo, a prasa codzienna dość często referuje o tem, że przy modłach neopoganie ci składają w ofierze konie, że mają swoich „kapłanów“, że palą ognie dla uczczenia „boga słońca“ i „wojny“, i t. d.

Nowa „wiera“ węgierska głosi powrót do zwyczajów samarskich i turańskich, wprowadza nowe nazwy miesięcy i żąda, aby początkiem ery liczenia czasu było wstąpienia na tron Atylli (!).

Pionierzy nowego ruchu twierdzą, że Węgry uległy zgubnym wpływom Zachodu, i że chrześcijaństwo pozbawia mężczyzn ich męstwa. W kołach tych z upodobaniem czytana jest literatura hakenkreuzlerowska, sławiąca rasę nordycką. Prawęgrowie ci ulegają inspiracji Niemiec. Prasa katolicka ostrzega przed niebezpieczeństwem nowej sekty, której nauka jest co prawda dla wykształconego człowieka tylko śmieszna, ale w obecnych czasach dzieją się tak dziwne rzeczy, że nie trudno uwierzyć, iż najśmieszniejsze teorie mogą stać się potęgą. Zawsze znajdują się ludzie niezadowoleni, pół-inteligencji, którzy z radością przyjmą nowy kierunek, głoszący nienawiść do wszystkiego, co katolickie.

Od wtorku dnia 27 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Sensacja filmowa pierszej klasy!

Noc na Transatlantyku

Przepiękna muzyka! — Bajeczna wystawa! — Rewja najpiękniejszych kobiet! w głównej roli: Nancy Carroll i Gene Raymond.

Poranki: W sobotę 31 bm. o godz. 8 popoł., w niedzielę 1. IX. o godz. 10 i 12 przedp. Wszystkie miejsca po 50 groszy z wyjątkiem łóż i foteli.

O obronę ks. Bisk. Łosińskiego.

W poruszanej niedawno sprawie walki z Ks. Biskupem Łosińskim, otrzymaliśmy szereg podziękowań za zwrócenie uwagi na „sprzysiężenie milczenia“ opinii w tej sprawie i kilka artykułów do wydrukowania. Artykuły podyktowane są najlepszą chęcią służenia dobrej sprawie. — Niestety, nie dotarłyby do opinii ze względu na cenzurę. Tyczy się to w szczególności dwóch artykułów: „Dwulicowe prawo“ i „O pomoc dla Kielc“. Z ostatniego jednak artykułu warto przytoczyć zasadniczą myśl: — autor rzuca projekt, czy duchowieństwo nie mogłoby się opodatkować na cele prowadzenia seminarjum duchownego w Kielcach, skoro mu władza wstrzymuje ryczałt przyznany konkordatem?.. Tymczasem jednak nadeszła wczoraj wiadomość, że władze rozpoczęły już wypłacanie ryczałtu. Nie wiadomo tylko, czy w całości, i czy także na seminarjum duchowne.

Poza tem miło nam podnieść, że artykuł

„Głosu Narodu“ w powyższej sprawie przedrukowało szereg dzienników (m. in. „Warszawski Dziennik Narodowy“, „Mały Dziennik“, „Kurjer Warszawski“, „Głos Mazowiecki“ i in.). Ze swej strony przyrzekamy, że nie przestaniemy wołać o przywrócenie spokoju w Kielcach. Sądymy, że z nami pójdzie cała prasa i opinia prawdziwie katolicka.

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

Ka stemiach Rzeczposp.

Katolicki Tydzień Społeczny dla akademików.

Diecezjalny Instytut Akeji Katolickiej organizuje w Koszycach w okresie od 31 sierpnia do 1 września br. tydzień społeczny dla akademików z całej Polski. W czasie obrad „tygodnia“ wybitni prelegenci duchowni i świeccy wygłoszą 17 wykładów. Program jest tak ułożony, że pozostawia uczestnikom dużo czasu na korzystanie także z gier sportowych na miejscu. Jest to pierwszy tego rodzaju katolicki tydzień społeczny na Śląsku. (KAP).

Komuniści żydowscy w szkołach lubelskich.

W Lublinie toczy się proces przeciw 12 oskarżonym o działalność komunistyczną i wywrotową. Z 12 oskarżonych dziewięciu jest żydów. Organizowali oni jacejki komunistyczne w szkołach, rozrzucaли ulotki komunistyczne i trudnili się agitacją wywrotową poza terenem szkolnym. Szczególnie silnie demoralizowano młodzież w gimnazjum im. Staszica. Docierali oni również do Legionu Młodych. Strzelca i Tura. Proces przerwano do 4 września celem powołania nowych świadków.

Sterylizacja w Polsce.

Towarzystwo Eugeniczne przesłało w najbliższym czasie do ministerstwa opieki społecznej projekty szeregu ustaw, które mają być wniesione w przyszłym Sejmie. Są to: 1) projekt ustawy o poradnictwie przedślubnym. 2) projekt ustawy o pomocy dla nowożeńców. 3) projekt ustawy o państwowych kartotekach zdrowia. 4) projekt ustawy o ograniczeniu wydatków opieki społecznej. Jeśli chodzi o ostatni projekt ustawy, to przewiduje on m. in. sterylizację w stosunku do umysłowo-chorych.

Znowu afra korupcyjna w Warszawie.

Przy budowie węzła na dworcu warszawskim wykryto nadużycia. Z polecenia prokuratora zostali osadzeni w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego inspektor minist. komunikacji inż. Dobrucki, inż. Sergiusz Dobrzelewski, aplikant adwokacki Nerc i dwaj dostawcy materiałów budowlanych Falenberg i Lizert. Nadużycia zostały popelnione przez dopuszczenie prywatnych firm do przetargów budowlanych. Inż. Dobruckiego postawiono w stan oskarżenia z powodu zarzutu dopuszczenia się nadużyć przy powierzaniu firmom budowlanym dostaw, a Lizerta i Falenberga pod zarzutem przekupstwa urzędników.

Bandyci znowu grasują na prowincji.

Dwaj zamaskowani bandyci napadli na dom kupca Habera w Żdżarach k. Pilzna. Bandyci zaczaiwszy się za oknem, wystrzelali rewolwerami zranili ciężko znajdującego się w lokalu sklepowym Samuela Habera. poczem obrabowali sklep z towarów i gotówki. Po dokonaniu napadu rabunkowego bandyci zbiegli w nie wiadomym kierunku.

Pociąg wycieczkowy z wagonami dla bydła.

W jednym z pism łódzkich opisano „bydłą wycieczkę weekendową“ zorganizowaną na przy łaskawym współudziale „Ligi popierania turystyki“. Gdy amatorzy podróży stawili się na dworcu zobaczyli:

„Zamiast zwykłych wagonów 3 klasy, które kursowały zwykle na linii Łódź — Kolumna, dyrekcja warszawska PKP. ustawiła na torze pociąg z kilkudziesięciu wagonami, służącymi zwykle do przewozu zwierząt. Początkowo sądzono, że jest to pociąg towarowy, który lada moment ruszy w drogę i nadejdzie właściwy pociąg wycieczkowy. Nikomu na myśl nie przyszło, że to właśnie te „wołówki“ i wszystkie na czerwono pomalowane wagony dla bydła z szeroko rozsuniętymi na wylot drzwiami, przygotowane dla ludzi“.

Cała podróż była nie mniej interesująca, prawie egzotyczna. Łatwo sobie wyobrazić, jakie epitety padały pod adresem organizatorów tej wycieczki.

**OSUSZENIE 700 HA W DZIŚNIENSCZY-
ŻNIE.** Z ramienia Urzędu Wojewódzkiego Wileńskiego rozpoczęte zostały prace regulacji rzeki Morkwy w okolicy Konstantynowa, pow. dziśnieńskiego. Regulacja rzeki ma na celu osuszenie bagnistych terenów wsi: Choćki, Nowosiółki, Kwacze oraz innych przyległych miejscowości. Dotychczas zostało uregulowane około 8 i pół km. rzeki, osuszając w ten sposób 700 ha gruntów zabagnionych.

Wykonanie tych prac jest częściowo finansowane przez Fundusz Pracy i częściowo przez zainteresowanych gospodarzy w postaci robót szarwarkowych. Przewidywane jest przekopanie całej sieci rowów na gruntach w kierunku rzeki, w celu bardziej skutecznego osuszenia zabagnionych terenów.

Zjazd walny Filareckiego Związku Elsów.

Z Tuchowa piszą nam: W pobliżu Tuchowa istnieje od paru lat ośrodek kulturalny, który budzi wzrastające zainteresowanie wśród szerokich kół społeczeństwa. Na wzgórzu dominującym nad Tuchowem, między wsiami Burzyn i Kiełanowice, wznosi się skromna na razie jeszcze osada „Elsowo“, której ośrodkiem jest Dom Filarecki, obecnie rozbudowujący się. Ostatnio wykończona się duża kaplica z widoczną zdaleka wieżyczką. „Elsowo“ jest osadą Filareckiego Związku Elsów, organizacji, skupiającej katolicką inteligencję, zmierzającą do odrodzenia narodu przez przebudowę duszy ludzkiej w myśl głęboko ujętych zasad „Ideali Filareckiego“, które m. in. wymagają potrójnej abstinencji od alkoholu, tytoniu i gier hazardowych. Związek jest apolityczny i nie kępuje w niczem przekonań partyjnych. Wymaga jednak miłości bliźniego nawet wobec przeciwników politycznych. Ostatnio odbył się w Elsowie przy licznych udziałach członków z wszystkich części Polski, nie wyłączając najodleglejszych Kresów, XVII Zjazd Walny F. Z. E. Zjazd przeprowadził w dwudziestopięciogodzinny Sejmiku Filareckiego w Kosowie rewizję ówczesnych tez religijnych i narodowych, stwierdzając, że mimo tak wielkiego przełomu, jakim było odzyskanie niepodległości, fundamentalne zasady ideologii zachowały pełną swą aktualność. A więc przedewszystkiem do przekonania, że wielkość Ojczyzny zależy od wielkości dusz jej obywateli, a odrodzenie musi się zacząć od jednostki, której dziś tak niedoceniane znaczenie w nowych tezach z całym naciskiem podkreślono. Zaakcentowano silnie zgodnie z nauką Kościoła, że dusza ludzka jest wartością absolutną, której żadnym doraźnym utylitarnym ce-

lom podporządkować nie wolno. Tezy nowo uchwalone podejmują wyrażoną w tezach Kosowskich wiarę w szczególne powołanie Polski do wprowadzenia w życie narodów zasady miłości bliźniego, obowiązującej i w stosunkach między grupami. Nawiązano tu do pięćsetnej rocznicy śmierci pierwszego ideologa Polski, Pawła Włodkowica, który w walce z pojęciami germańskiego średniowiecza te właśnie zasady wygłosił.

Zjazd, poprzedzony trzydniowymi rekolekcjami, które odprawił ks. prałat Kornilowicz (z Łazek pod Warszawą), trwał od poniedziałku 19 do poniedziałku 26 sierpnia br. Referaty wygłosili m. in.: Ks. kan. Czastka (Rzeszów), Dr. Tadeusz Strumiłło (Mysłowice), Dyr. Roman Gierczyński (Chojnice na Pomorzu), Dr. K. Weydlich (Kraków), Dr. A. Niesiołowski (Poznań), W. Maślanka, artysta malarz — (Lwów); ks. Dr. Jan Ciemniewski (Lwów) i inż. Grabianka (Paryż) nadesłali referaty. Wybrano na okres trzyletni nową Radę Naczelną, w skład której weszli: Ks. kan. Czastka (prezes), prof. Dr. Jan Dobrowolski (wiceprezes), Dr. T. Strumiłło, Dr. K. Weydlich i Marja Niesiołowska (publicystka). Zjazd był niezwykle bogaty w treść i odbył się w atmosferze podniosłej, głębokich przeżyć realizującego się w życiu codziennym, tak trudnego ideału braterstwa, pojętego nie jako frazes, lecz jako obowiązująca zasada życia. Zjazd ten wykazał pełną żywotność organizacji i może być uważany jako zapowiedź jej coraz pełniejszego rozwoju.

W roku przyszłym planuje się Kolonję wychowawczo-rozrywkową dla dzieci i Zjazd młodzieży.

Dr. A. Z. N.

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 39.

Tel. 181-01.

Wspaniałe polskie arcydzieło filmowe najwybitniejszych talentów!

PRZEBUDZENIE

Realizacja: Aleksander Ford.

Piosenki Julian Tuwim

W rolach głównych:

Zofja Nakoneczna, K. Junosza-Stępowski, Stefan Jaracz, Igo Sym, Wł. Walter, J. Macherska, Jerzy Kobusz, B. Sikiewicz, A. Zelwerowicz, Ewunia Kologórska, Z. Chmielewski, Zarembina.

W programie doskonałe dodatki.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Ceny miejsc od 50 groszy.

KOMORNIK ODEBRAŁ PRZEMOCĄ MATCE DZIECKO. W Poznaniu ulica Wenecjańska była we środę widowiskiem wstrząsającej sceny. Oto do niej J. Mayowej, której mąż przebywał stale w Paryżu, przybył komornik z lekarzem celem odebrania jej syna. Stało się to na skutek starań męża w sądzie, gdzie uzyskał w rok na odebranie matce dziecka. Mayowa wraz ze swą siostrą siłą starały się przeszkodzić w czynnościach komornika. Mimo to dziecko zabrano i uwięziono taksówką.

EWAKUACJA 700 OSÓB Z WALĄCEGO SIĘ DOMU. Trzypiętrowy dom przy ul. Solnej w Łodzi grozi zawaleniem. Dom został wzniesiony przed 80 laty, a obecnie mieszka w nim około 700 osób. Przeprowadzone przez komisję badania wykazały, że właściciele domu Rytko i Moszek Morgensternowie oraz Mendel Malenberg nie przeprowadzali remontu mimo nakazów. Postanowiono więc dom ewakuować, a losem ewakuowanych ma się zająć zarząd miasta. Właścicieli domu aresztowano.

BRATOBÓJSTWO WE LWOWIE. W szpitalu lwowskim zmarł lekarz-ginekolog, dr. Karol Salz, który został jeszcze w poniedziałek wieczorem zaszytyłowany przez brata swego, Szymona. Wypadek ten rodzina trzymała do środy w tajemnicy. Bratobójcę aresztowano. Jak się okazuje, przyczyną zbrodni była sprzeczka o zwrot pieniędzy wypożyczonych przez lekarza rodzinie.

ARESZTOWANIE W ZAKOPANEM „NIEBIESKIEGO PTAKA“. W Zakopanem aresztowano poszukiwanego od dawna przez władze sądowe i policyjne i od dłuższego czasu nieuchwytnego Szyzskowa Sergiusza vel Orlicza Seweryna, z zawodu reżysera filmowego, który na terenie różnych miast dopuścił się szeregu oszustw i fałszerstw zarówno na szkodę osób prywatnych, jak i różnych firm. Ustalono, że Szyzskow przybył do Zakopanego również z nieczystymi zamiarami popełnienia różnych oszustw.

—:000:—

Krótkie wiadomości.

— Dyrekcja tramwajów w porozumieniu z zarządem miejskim w Poznaniu zdecydowała

o niższe cen biletów tramwajowych. Zniżka wprowadzona będzie od 1 stycznia.

— Na rzece Żyśmienicy we wsi Lichta, pow. radzyńskiego podczas przejażdżki łódką utopili się: Z. Niewęgliwska i H. Biernacka. Wypadek nastąpił wskutek żartów St. Kota, który wiosłując, rozbijał łódkę. Kot zdołał się uratować.

— W pow. garwolińskim na kupców Majera Różanera i Salome Sztajna napadli bandyci. Po zrabowaniu 1000 zł. gotówką, powiązali kupców lejcami i zbiegli.

— We środę w południe przeszła nad Lwowem burza, połączona z piorunami i gwałtowną ulewą. Woda zalała niektóre place i piwnice niżej położone.

— We wsi Krzeperów w okolicach Piotrkowa, niejaki St. Drożdż pobił teściu i żonę oraz w pasji podpalił stodołę ze zbożem, gdzie spała jego 3-letnia córeczka. Dopiero po ugaszeniu ognia odnaleziono zwłoki dziecka.

ZARZĄD KURSÓW MATURYCZNYCH I DOKSZAŁCAJĄCYCH

„WIEDZA“

w Krakowie, ulica Piersackiego 14,

zawiadamia P. T. interesowanych, że wykłady na kursach rozpoczynają się dnia 3 września.

Dodatkowe wpisy przyjmuje Sekretariat codziennie w godz. 9—1 i 3—7.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WIŚLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa
ziola, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

Z całego świata.

W Niemczech nie wolno śpiewać publicznie pieśni religijnych.

Sąd w Landau w Palatynacie skazał ostatnio kapłana Geralda z Neunkirchen w Zagłębiu Sary oraz dwie siostry zakonne z Hertreim na karę aresztu i grzywny za to, że prowadząc pielgrzymkę do Hartheimu zaintonowali religijne bojowe(?) pieśni. Pieśnią ową był hymn do Chrystusa Króla. (KAP.)

38 osób zginęło w tajfunie.

Tajfun na wyspie Kjusiu wyrządził olbrzymie szkody. Burza przeszła nad Kobe. Oska i nawet nad przedmieściami Tokio. Zginęło 38 osób. Przeszło 15.000 domów zostało zalanych. Wszystkie zakłady przemysłowe w Osaka przerwaly prace.

Bandyci meksykańscy wymordowali 12 osób.

Uzbrojona banda napadła w nocy na miasteczko Coyutla. Bandyci wdarli się do ratusza, zamordowali sekretarza rady miejskiej i je denastu osób obecnych w budynku. Władze dotychczas nie wpadły na trop zbrojnych.

Wytrzymałszy od Sven Hedina.

(—) Na cześć znanego podróżnika-bohatera Sven Hedina urządzono przed niedawnym czasem z racji jego szczęśliwego powrotu z podróży do Azji uroczysty bankiet m. in. w szwedzkiej miejscowości Gotenburg. W czasie przyjęcia w rozmowie w najbliższym sąsiedztwie stołu podkreślił S. Hedin, że jednym z najcięższych epizodów jego podróży był pewnego razu brak wody przez pełnych 7 dni. Obecny przy tem malarz szwedzki Karol Larsson zauważył na to:

— Przepraszam, ale to nie jest nie tak wielkiego. Mogę zapewnić, że co najmniej od 7 lat nie miałem wody w ustach.

Artysta ten znany jest jako — wódz abstynencji.

SPIS GRUŻLIKÓW NA SŁOWACZYŹNIE

W myśl rozporządzenia, ogłoszonego obecnie na Słowaczych, wszyscy lekarze urzędowi obowiązani są prowadzić wykaz chorych na otwartą gruźlicę. Niewiadomo tylko, czy chodzi o cele statystyczne, czy też o opiekę lekarską nad tymi ludźmi.

—:000:—

KARA ZA KAZANIE PRZECIW STERYLIZACJI. W Dortmundzie jeden z miejscowych kapłanów, Ks. Hövel, skazany został wyrokiem sądu na areszt 10-miesięczny za wygłoszenie kazania potępiającego z punktu widzenia moralności chrześcijańskiej praktyki sterylizacji. (KAP.)

FAKULTET TEOLOGICZNY W BRATYSŁAWIE. Długie pertraktacje w sprawie założenia fakultetu teologicznego przy uniwersytecie w Bratysławie, zakończone zostały pomyślnie. Rząd czechosłowacki otrzymał ostatecznie zgodę Stolicy Świętej na założenie tego wydziału, który już w najbliższym semestrze zimowym przyjmie pierwszych studentów.

W kilku zdaniach.

— W Necochea w Argentynie zachorowało 25 osób po zjedzeniu zepsutego mięsa. 8 osób zmarło, reszta jest w stanie niebezpiecznym.

— Na zesłaniu na wyspach Solowieckich zmarł śp. ks. Józef Żmigrodzki, proboszcz parafji św. Mikołaja w Kijowie.

— W San Pietro Anglana we Włoszech zawałił się sufit w szkole powszechnej. Z pod grzyw wydobyto 6-cioro dzieci ciężko rannych.

— Nad Gdańskiem przeszła we środę silna burza. Piorun zabił w Wisłoujściu na pastwisku trzy krowy.

— Na miejscu katastrofy kolei podziemnej w Berlinie odkopano dalsze dwie ofiary, wobec czego ilość ofiar wzrosła do 12-tu.

— W Koszycach, przy kopaniu fundamentów, natrafiono na skrzynię miedzianą, w której znajdował się złoty łańcuch wagi 59 dkg. oraz 2.789 starych monet złotych, pochodzących z XV-go wieku.

Zagadnienie rodziny w ciekawym oświeceniu.

Tegoroczny program Akcji Katolickiej w Polsce przewiduje pracę nad poznaniem zagadnienia rodziny w świetle prawa przyrodzonego. Objawienia i nauki Kościoła. Zagadnienie to zyskało nowe ciekawe i wszechstronne oświecenie w „RUCHU KATOLICKIM“, interesującym i nowoczesnym wydawnictwem miesięczniku, który zdobył już sobie czołowe miejsce wśród czasopism katolickich w Polsce. Cały specjalny numer (9 — 10) „Ruchu Katolickiego“, znacznie powiększony do objętości: 140 stron, obejmuje artykuły następujących autorów: Bernard Pawlak: „Rodzina według prawa przyrodzonego“, Ks. Dr Seweryn Kowalski: „Rodzina w objawieniu Bożym“, — Ks. Dr Jan Bochenek: „Chrystus, uświęca rodzinę“, Ks. Dr Julian Piękorz: „Kościół, a rodzina“, Dr Andrzej Niesiotowski: „Rodzina, jako instytucja społeczna“, Ks. Henryk Weryński: „Kryzys małżeństwa, jako zasadniczy problem rodziny“, Dr Anna Dembińska: „Rodzina w oświeceniu historycznym“, Ks. Dr Pastuszka: „Rodzina, a kultura“, — Eug. Januszkiewicz: „Rodzina, a państwo“, — Ks. Dr Jan Piwowarczyk: „Pomoc społeczna dla rodziny“, Ks. St. Podoleński, T. J.: „Socjalizm a rodzina“, Dr K. Górski: „Rodzina a współczesne prądy pedagogiczne“, p. Marja Kępińska: „Rodzina a moralność“, mec. L. Domański: „O katolickie prawo małżeńskie“, Ks. Dr K. Kowalski: „Rodzina chrześcijańska a apostołstwo świeckich“, oraz szereg artykułów w Dziale Praktycznym, wskazujących na sposoby pracy nad odrodzeniem rodziny. — „Ruch Katolicki“ jest wydawnictwem Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce i wychodzi w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 1. 22.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów
o nadsyłanie prenumeraty za-
wrzesień.

Równocześnie zwracamy się
do wszystkich abonentów za-
legających z prenumeratą z go-
rą wzywaniem aby zechcieli
niezwłocznie zaległości wyrów-
nać.

Taniej niż za cenę
BILETU H. KLASY
możemy podróżować
SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Od soboty 24 b. m. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Olśniewająca komedia muzyczna, pełna dowcipu humoru i poezji!

Caranga

Awanturnicze przygody młodego milionera!
Arcyzabawne qui-pro-quo! — Uroczą roman-
tyczną groteską! — Cudowne krajobrazy:
Paryż — Londyn — Atlanty — Riwiery — Korsyka!

w gł. roli Lili Damita i Jack Buchanan Reż. T. Freeland.

Przewodnik po beletrystyce.

Nakładem Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej (Poznań, 1935) ukazała się książka, którą należy powitać z największym zadowoleniem. Jest nią:

„PRZEWODNIK PO BELETRYSTYCE“,

Czesława Lechickiego. (In 8-o, str. 416. Cena w broszurze 7.50 zł.)

Autor „Przewodnika“ jest znanym krytykiem literackim; również znanym jest jego światopogląd chrześcijański. W swoich „Uwagach wstępnych“ „Przewodnika“ otwarcie wyznaje, że „książka niniejsza jest przewodnikiem ideowym, i uwzględniając walory artystyczne, na plan pierwszy wysuwa w ocenie autorów i w kwalifikacji utworów kryteria ideowo-moralne. Stoi mocno na gruncie spirytualizmu chrześcijańskiego, jako konsekwentnie przemysłana i wykonana próba podejścia do literatury, w szczególności powieściopisarstwa, od nowej, ignorowanej dotąd i lekceważonej strony“. Ale „Przewodnik po beletrystyce“ nie jest tylko katalogiem książek moralnych; daje także ocenę wszystkich znanych polskich i obcych autorów. Przy każdym autorze podaje krótszą lub dłuższą charakterystykę literacką, po której następuje streszczenie i klasyfikacja utworów na: a) powieści dla młodzieży (I), b) na powieści dla wszystkich (II), c) na powieści tolerowane (III) i d) na powieści niebezpieczne i szkodliwe (IV).

W ocenie literackiej Lechicki stawia wysokie wymagania artystyczne, idąc poniekąd śladem Forst Battaglie. O Ossendowskim n. p. pisze: „Żywy, sugestywny gawędziarz, mistrz w zaintrygowaniu czytelnika i podtrzymywaniu nieustannie jego uwagi i ciekawości, mający wyczołgać z terenu, żyłkę awanturzystwa, ogromną rzutkość“, ale „dla literatury we właściwym słowa znaczeniu ma drugorzędne znaczenie“. Z jego utworów „Nauczycielkę“ zalicza do kategorii IV, „Lenina“ i „Pięć minut po północy“ do III, resztę do II i I kat.

„Przewodnik“ Lechickiego daje nam ocenę literacką i ideową ponad 5.750 utworów, z czego blisko połowa przypada na twórczość pisarską polską. Pisarzy poznajemy w „Przewodniku“ 1.092. z tego polskich 455. — Odrzuca bezwzględnie hasło: „Sztuka dla sztuki“ i jest zdania, że „beletrystyce nie wolno służyć zlej sprawie przez lekkomyślne traktowanie podstaw moralnych chrześcijańskiej i aryjskiej umysłowości“. Wierny temu założeniu na stronie 405 podaje wykaz powieściopisarzy żydowskiego pochodzenia zagranicą i w Polsce. Wykaz ten — co do zagranicy — jest pobieżny i mylny, gdyż Maurois i Schwob, jak nam wiadomo, przeszli na katolicyzm z przekonania.

Bardzo cenny jest wykaz autorów dla mło-

dzieży (101 nazwisk) z podkreśleniem, którzy są najlepsi pod względem ideowym. Autor do- brze zrobił, że podał nazwiska głosnych auto- rów na indeksie (razem z tytułami utworów).

Książka napisana dla ogółu wykształconego i przy doborze książek przy zakładaniu bibliotek odda bardzo wielkie usługi.

Dr. F. M.

Radio.

„NAJPOGODNIEJSZE POGRANICZE“. Południowo-wschodnią krawędź Rzeczypospolitej, wrzynającą się w granice Rumunii nazwać można naszym najpogodniejszym pograniczem. Kre- sy polsko-rumuńskie mają największą ilość go- dzin słonecznych w roku, dojrzewają tu dzięki temu brzoskwinie i winogrona. Pogodne są tu również nastroje. Niema na tem pograniczu placówek wojskowych z najezonemi bagneta- mi, niema głębokich różnic między ludnością z tej i z tamtej strony granicy. O pięknych mia- steczkach i wsiach tych kresów, o ich mieszkań- cach, prześlicznym krajobrazie opowie radio- słuchaczom w piątek, 30 bm. o godz. 18 prele- gentka red. M. K. Grekowicz.

ODCZYT RADJOWY O HIGJENIE PRA- CY. Z pośród czynników biorących udział w produkcji, najwybitniejszym i najbardziej war- tościowym z punktu widzenia społecznego jest niezawodnie człowiek. Należy dbać o niego co najmniej tak samo, jak się dba o maszynę. Do- świadczenie wielu lat i wielu państw wykazu- je, że znacznie mniej kosztuje zapobieganie cho- robie i nieszczęśliwemu wypadkom przy pracy niż leczenie ich skutków. Sprawa higjenu przy pracy wysuwa się więc na czołowe miejsce wśród zagadnień społecznych. Mówię o tem bę- dzie inspektorka pracy J. Miedzińska w dniu 30 bm. o godz. 16.

—:000:—
Programy stałej radiowej.

Sobota, dnia 31-go sierpnia 1935.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.30 Transm. z War- szawy; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 We- skazy praktyczne; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wie- ży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.15 Muzyka popularna z płyt; 13. Transmisja z War- szawy; 13.05 Uwertura z płyt; 14.30 Nowe nagra- nia na płytach; 15.25 Transmisja z Warszawy i To- runia; 18.30 Z życia literacko-kulturalnego; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Muzyka symfoniczna z płyt; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Kon- cert reklamowy; 19.30 Nasze pieśni w wykonaniu Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej (sopran); 19.50: Transmisja z Warszawy; 20. Recytacje; 20.10 Trans- misja z Warszawy; 22.08 Wiadomości sportowe; 22.10 Rezerwa; 22.30 Transmisja z Warszawy.

Lwów. (377.4 m). Godz. 18.30 Przegląd wydaw- nictw kobiecych; 18.40 Silva rerum i życie arty- styczne; 20 O prace dla młodszych.

Warszawa. (1899.3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kie-

dy ranne wstają zorze“; 6.38 Pobudka do gimna- styki. 6.36 Ginnastyka; 6.50 Płyty; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.20 Program na dzień bie- żący; 8.25 Wekazy praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12. Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik połud- niowy. 12.15 Płyty; 13. Chwilka dla kobiet; 13.05 Fantazje operowe (płyty); 14.30 Nowości z płyt; 15.15 Melodie huculskie (płyty); 15.25 Nasz handel morski; 15.30 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowi- sko dla dzieci; 16 Skrzynka techniczna; 16.15 Pie- śni w wyk. Edm. Błońskiego; 16.35 Polskie tańce ludowe; 16.30 Codzienny odcinek prozy; 17 Kon- cert dla naszych letników i uzdrowisk; 18 Poradnik sportowy; 18.10 Minuta poezji; 18.15 Cała Polska śpiewa — z Torunia; 18.30 Przegląd wydawnictw; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Muzyka lekka z płyt; 19.05 Program na dzień na- stępny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Nasze pieśni w wyk. Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej — z Krakowa; 19.50 Pogadanka aktualna; 20 Wiado- mości rolnicze; 20.10 Koncert orkiestry P. R.; g. 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21 Audycja dla Po- laków z zagranicy: „Powrót do szkół“; 21.30 Świat duchów w przyrodzie — koncert orkiestry P. R.; 22 Wiadomości sportowe — 22.10 Rezerwa; 22.30: Muzyka taneczna w wyk. orkiestry P. R.; W przer- wie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice (395.8 m). Godz 15.15 Życie arty- styczne i kulturalne Śląska; 18.30 Skrzynka dla dzieci; 20 Wymowa śląskiej kawiarni — pogada- nka inż. H. Szulewskiego.

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobrej wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879

Rzeczy ciekawe.

WODA MORSKA JAKO ŚRODEK KU- RACYJNY. Utało się już krótko, że każda woda, którą nie można pić, pewnie posiada właściwości lecznicze. Do tej pory nie można było zastosować tego do wody morskiej. Ostatnie badania i próby przeprowadzone przez doktora med. Brauchiego w Dreźnie, wykazały, że woda morska posiada składniki, umożliwiające leczenie zaburzeń żołądka i kiszek, szkro- fuły i wole. Dotychczasowe wyniki są po- myślne, tak że woda z morza niemieckiego północnego, znajduje nowe użycie.

CZASAMI DZIEJE SIĘ NAOPAK. — W ogrodzie zoologicznym w Sidney, karmio- no młode węże ropuchami. Wkrótce zauwa- żono, że w niewyjaśniony zupełnie sposób znikają całe gniazda młodych węży. Zarząd ogrodu rozpoczął energiczne poszuki- wania, w obawie aby przez zniknięcie groź- nych gadów, nie wynikały jakieś niebezpie- czeństwa. Wszelkie poszukiwania nie dały żadnych rezultatów. Zarządzono pilną obserwację, która wykazała, że ropuchy nie czekając aż zostaną połknięte, same po- żarły w międzyczasie młode węże.

Jesień...

Pędząc onegdaj Rynkiem krakowskim wpadłem — tak, wpadłem — na zamyślo- nego i zachmurzonego p. Wacława Hipohondryka.

— Wacek, cóż — u licha!

P. Wacław popatrzył bolesnym wzro- kiem na mnie, pokiwał głową nademną i otworzywszy wreszcie usta rzekł:

— Czy nie widzisz?

— Co mam widzieć?

Jeszcze raz z politowaniem i boleścią spojrział p. Wacek na mnie, by w końcu wyrzucić z siebie straszną tajemnicę:

— Wszak jesień idzie... Lato już się

kończy... Wczoraj musiałem się ubrać w za- rzutkę... Dziś od rana chłód... Mleczarka mówiła mi, że bociany odleciały... Wczoraj byłem pod Sowińcem (nie na Sowińcu) i zauważyłem, że liście na niektórych drze- wach zaczynają żółknąć... Jeszcze parę dni, a zaczyna się dni deszczów i chłodu.

Przyznam się, że to twarde, jak skan- dowane, zdania p. Wacława Hipohondryka podzialały na mnie. Poszarżał mi w jednej chwili Kraków. — Zbladło słońce, które je- szcze niedawno złościło Rynek krakowski. — ludzie przechodzący wydali się mi jacyś skurczeni, mali, zatroskani, źli. Rozumie się: lato się skończyło, idzie jesień. „Jesienny nastrój“...

Pożegnałem się prędko z p. Hipohondry-

kiem. Może dlatego, że i mnie ogarnął na- strój „jesienny“. I krokiem już powolnym, z głową zwieszoną na ostatni guzik kami- zelki, zmierzałem do biura. Jakiego? Mniej- sza o to. Do biura!

W biurze — parę chwil początkowo spo- koju. „Kawałki“ i „kawałki“. Jeden za dru- gim. Boże, skąd się tych „kawałków“ tyle bierze. Czy wreszcie nie przyjdzie kiedyś czas, że „kawałki“ znikną, a udręczony do- tąd urzędnik wreszcie odetchnie pełną pier- sią!... Czy się ludziom wreszcie nie sprzy- kszu to wieczne zatruwanie życia urzędni- kowi. Przecież widzą, jak mię truje każdy nowy kawałek!

Te melancholijne rozmyślenia przerwało mi pukanie do drzwi.

— Proszę!

W duchu zaś: — Niech ci się Mussolini przyśni!

Nie podnoszę oczu z nad biurka. Po co? I tak wiem, że nowy „kawałek“ oznacza to czyjeś przybycie.

— Proszę, czego sobie pan życzy?

— Więcej, coż do stu Hitlerów! Choryś, czy też zły? Gadaj!

Odwracam powoli — wpływ „jesiennego nastrój“ — głowę. Kogo widzę!

— Maciek! Kope lat... Cóż tu robisz? Siadać! A to doskonale...

„Jesienny“ nastrój pryska, ustępuje. La- to, wiosnę nawet, czuje w duszy. Stary, ko- chany kolega, przyjaciel, druh serdeczny i t. d. Siedzi gdzieś na wsi, — pod Nowym

Sączem, czy pod Wadowicami, — nie wiem. (Zawsze byłem kiepsko z geografją, a to, com zdobył w latach młodości, straciłem bezpowrotnie przy tych „kawałkach“). Jak- że się nie cieszyć?

— Przyjdiesz do nas na obiad. Żadnej wymówki. Musisz.

— Zrobione!

— Ale, prawda. Byłbym zapomniat...

Czy bociany już odleciały ze wsi?

— Cóż znowu? Skądże to zainteresowa- nie — bocianami?... Pyta mrużąc łobuzersko oko prawe kochany Maciek.

— No, bo widzisz, mówią, że bociany już odleciały. A, jak bociany odleca, to — już jesień, słońce, zimno i — wogóle brzydko.

— He, he, he... śmieje się szeroko Ma- cieć. Wy mieszczuchy uznajecie tylko jed- ną porę roku, lato. Na to, żebyście mogli — przepraszam czytelnika, ale to nie ja, tylko Maciek powiedział — pościagać portki i co wogóle nosić na sobie i żebyście mogli wylegiwać się całymi dniami na t. zw. pla- żach, a w wolnych od leżenia godzinach — rznąć w bridża. Znam ja was, miejskie łyki, lowelasy...

— Mój drogi, nie chciałem cię gniewać; ja tylko tak... bo mi Hipohondryk mówił, że bociany odleciały i że teraz już tylko słońce i zimno, wogóle brzydko.

— Żadnego „wogóle“... To sobie zapa- mietaj. Jesień, nasza polska jesień, nie znosi żadnych „ogółów“, żadnych reguł, żadnych kanonów. Raz jest ciepło, że się wykapiasz

w jakiejś tam Śmierdzone, jak w lipcu. Raz znów zimno, że futra szukaj. Ale — tyś chy- ba nie był jesienią na wsi...

— Nie byłem, — przyznaję srodze skon- fundowany.

— No to nie wiesz, że taka właśnie je- sień jest piękna. Jest piękna w sadzie, gdzie wyzłaca okrągłutkie jabłuszka. Jest piękna w polu, nad rzeką, w gaju, w lesie... Nie wiesz, ile uroku, ile piękna jest na wsi w tej porze! Mówisz o „jesiennym nastroju“. Nie jestem malarzem; grać nie umiem (oczy- wiście nie mówię o bridżu). Ale, gdybym tak był malarzem lub muzykiem, tobym skomponował obraz jesieni. — o łagodnym słońcu, które kładzie — tak, łagodnie kła- dzie — swe kojące promienie na spracowa- ną ziemię, — jesień, która przedzą „babiego lata“, jak siatką pajęczą, jak delikatnym muslinem, otula domy, drzewa, ludzi, wieś całą. Byłby to obraz radości, nie krzyżacej, trochę nawet melancholijnej, ale spokojnej i cichej. Radości takiej, jaką promienieje dusza człowieka, który dobrze spełnił swe zadanie.

— Lecz, — wtrącam — po jesieni idzie zima.

— Tak, śmieje się Maciek! Za to po zi- mie wiosna, po wiosnie lato. Zima nie jest wiecznością. Jest tylko jednym z etapów, które przeżywamy i które przezwyciężamy. Zima jest na to, by czekać na wiosnę i na lato i — przyznaję się do tego szczerze —

To słychać w Krakowie.

SIERPIEŃ.

Piątek 30: Róży Limańskiej, Feliksa męcz., Tekli p. męcz.
Wschód słońca 4.53, zachód 18.29.
Długość dnia 13 godzin i 36 min.
Sobota 31: Rajmunda Nonn., Bogdana (Teodaty) męcz., Rufiny męcz.
Wschód słońca 4.54, zachód 18.27.
Długość dnia 13 godzin i 33 min.

—000—

CZYN GODNY NASŁADOWANIA. Przed paru dniami otrzymała Dyrekcja Muzeum Narodowego w darze od p. J. Litawskiego bogato profilowany sześcian t. j. główną belkę pułapu, opatrzoną datą 1619 roku. Sześcian ten zdobył doniedawna jedną z sal realności ofiarodawcy (róg ul. Florjańskiej i św. Marka) i przy modernizacji kamienicy ustąpił żelbetonowi. Także w żelbetonowej konstrukcji nowego gmachu Muzeum przy Aleji Krasińskiego nie może on znaleźć zastosowania i dlatego za zgodą ofiarodawcy — przeznaczony został do wielkiej sali parterowej izby, którą odkryto ostatnio podczas remontu Domu Matejki. Dzięki temu zabitek, pochodzący z mieszczan-skiego domu, znajdzie się niemal na swym dawnym miejscu i wzbogaci architektoniczne klejnoty krakowskiego śródmieścia.

INAUGURACJA SEZONU TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO nastąpi w niedzielę, dnia 1 września. Sezon otwiera „Wychowanka“ Aleksandra Fredry, niegrana w Polsce od lat prawie 60-ciu. Jest to jedna z wybitniejszych pozycji wśród późniejszych sztuk wielkiego komedjopisarza. Choć nazwana przez autora „komedią serją“ ze względu na fto obyczajowo-społeczne, jak też wątek, osnuty dokoła tematu doli sferce. „Wychowanka“ zawiera dużą „vis comica“, tkwiącą szczególnie w szeregu pysznych postaci, jak też scen charakterystycznych. Sztukę opracował scenicznie i dekoracyjnie dyr. Karol Frycz. Obsadę stanowią z nowo aaznawianych sił pp.: Pawłowska, Suchecka, Fabisiak, Modzelewski, Węgrzyn, oraz pp.: Jaworska, Zalewska, Kondrat, Kosmyra, Kułakowski, Senowski, Stanoch, Staszewski, Syroczeński, Turski, Woźniak, Woźnik.

STACJA OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM, udziela przy ul. Dunajewskiego Nr. 7, niezamężnym kobietom wszelkich porad w związku z ciążą, karmieniem, opieką nad niemowlęciem i wychowaniem dziecka. Stacja Opieki interwenjuje w sprawie niezamężnych kobiet, celem uzyskania dla nich świadczeń. Godziny przyjęć porad społecznych: wtorki od godz. 6-tej do 7-mej wiecz. piątki od godz. 12 do 1-szej w poł. Poradnie lekarskie dla kobiet ciężarnych we wtorki od 8-mej do 9-ej wiecz., piątki od 9 do 10 rano. Dla niemowląt w piątki od 12 do 1 w południe.

ZMIANY W ROZKŁADZIE JAZDY. W nocy z 1 na 2 września br. wprowadza się na liniach P. K. P. zmieniony rozkład jazdy. Równocześnie wydaje się nowy urzędowy rozkład jazdy na okres jesienny.

Ponadto w noc przejściową z 1 na 2/IX br. obecny pociąg motorowy Nr. Mt. 7111 odjeżdżający z Katowic o godzinie 0.47 przez Sosnowiec do Krakowa, będzie uruchomiony już według nowego rozkładu jazdy przez: Myskowice jako pociąg motorowy ekspresowy Nr. Mt. E. 401 a odjazdem z Katowic o godzinie 0.30 i przyjazdem do Krakowa o godzinie 1.23.

na jesień... Bo jesień, polska jesień, jest piękna.

Jakoś rażniej mi się zrobiło na duszy teraz. Jakoś inaczej widzę teraz mgiełki poranne i pierwsze nitki „babiego lata“. Istotnie, jesień jest piękna.

A, kiedyśmy potem zasiedli do obiadu, Maciek musiał powtórzyć całej mej rodzinie swój wykład o jesieni.

Nazajutrz pędząc, jak zwykle Rynkiem krakowskim, wpadłem — tak, wpadłem — na zamyślonego i zachmurzonego p. Wacława Hipochondryka.

— Wacek! Ty nie wiesz...

— Czego nie wiem? — pytał podniósłszy schyloną od smutków i „troszków tego żywota“ głowę.

— ...że jesień, polska jesień, jest piękna, — że jest złota w sadzie, — że jest bielutka, jak skrzydła anielskie, w przedzi babiego lata, — że wogóle...

Nie skończyłem. P. Wacław Hipochondryk oddalał się odemnie wzburzony.

RALF.

Uw. Redakcji. — Jest w tym feljetonie — wybaczy nam p. Ralf — trochę przesady. Jesień polska jest „piękna“ wtedy, kiedy jest piękna. Jest zaś „brzydka“, nawet „bardzo brzydka“ wtedy, kiedy jest brzydka. Cudzyśłowy odgrywa tu swoją rolę. Zresztą p. Ralf ma rację. Ma ją takie p. Hipochondryk. Każdy z zastrzeżeniami... Zresztą już wkrótce będziemy mieli sposobność sprawdzenia twierdzeń p. Ralfa.

Trzeci dzień procesu o nadużycia w krakowskiej Ubezpieczalni Społecznej.

W trzecim dniu procesu o nadużycia b. urzędników w Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie zeznawał b. dyrektor Ubezpieczalni dr. Kolkiewicz.

Świadek nie przeczy, że podpisywał rachunki zakupna części samochodowych, bowiem podpisywał dziennie kilkadziesiąt innych rachunków, przeto i rachunki omawiane przez Sąd, mogły się między innymi znajdować. Twierdzi jednak, że nie dawał żadnych poleceń, by rachunki, jakimi operował Pawluśkiewicz, zastępowano kwitami fikcyjnymi. Zresztą Pawluśkiewicz — według zeznań dra Kolkiewicza — był samodzielnym referentem. Świadek zeznaje, że nie mógł o wszystkim wiedzieć, co się dzieje w Ubezpieczalni. Co zaś dotyczy sprawy zakupu motocykla, to świadek twierdzi, że motocykl był potrzebny w Ubezpieczalni dla użytku kontrolerów, jednak nie dawał polecenia za kupienia. Świadek nie wie od kogo kupiono motocykl, i w chwili, gdy Pawluśkiewicz zameldował świadkowi, iż motocykl zakupiono, świadek został zaskoczony. Stwierdził następnie, że motocykl ten był w okropnym stanie, bez pedałów, cylindrów, wogóle bez motoru. Świadek widział tylko szkielec, bez żadnych narzędzi, kazał przeto obciążyć sumę wydaną na zakup motocykla — samochód.

Obrońca Aschenbrenner: Czy auto kupione było za wiedzą pana dyrektora, a motocykl nie?

Świadek dr. Kolkiewicz: Tak.

Obr. Aschenbrenner: Wobec tego jakie pan dyrektor wyciągnął konsekwencje?

Św. Kolkiewicz: Żadne, bo uważałem, że to nie jest nadużyciem. Nikt tu bowiem nie stracił. Pieniądże zostały wydane zupełnie prawidłowo.

Osk. Sapecki: Panie dyrektore! W imię nie winnego człowieka, niech pan dyrektor przypomni sobie, czy byliśmy wszyscy trzej tu oskarżeni u pana dyrektora w sprawie zakupu motocykla?

Św. Kolkiewicz: Nie, absolutnie nie.

Osk. Sapecki: Ale pan dyrektor nie wyklucza.

Św. Kolkiewicz: Dziś już nie przypominam sobie.

Następnie obrońca dr. Aschenbrenner wnosi o dopuszczenie dowodu z ksiąg kasowych Ubezpieczalni, oraz o ponowne przesłuchanie świadka Dubasa. Nadto wnosi o zażądanie wyjaśnienia z Ubezpieczalni, jaką zaliczką stała podreżną dysponował osk. Sapecki. Zmierzając to do tego, że kwota 250 zł., jako kwota przekraczająca normę dyspozycyjną, mogła być wypłacona tylko na zarządzenie dyr. Kolkiewicza. Odnośnie zaś do osk. Pawluśkiewicza, obrońca wnosi o wydanie zarządzenia nadesłanego z Ubezpieczalni kopii raportów miesięcznych Parku Samochodowego za rok 1933 dla wykazania, że w roku tym zużyto benzyny więcej, aniżeli wydano szoferom. Obr. Aschenbrenner stawia cały szereg innych jeszcze wniosków, które zostają dopuszczone przez Sąd, — sprawę jednak z tego tytułu odroczone do dnia 11 września br.

—000—

SPED I CENY KONI W KRAKOWIE. W dniu 27 bm. spędzono na targowicy ogółem 145 koni, płacono za konie: 1) pociągowe ciężkie od 250 do 300 zł. 2) lekkie od 180 do 400 zł. 3) rzeźne od 70 do 100 zł.

ZWŁOKI NOWORODKA PRZED KOŚCIOŁEM. Wczoraj, we czwartek, na dziedzińcu kościoła Bożego Ciała w pobliżu wejścia głównego do kościoła, znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej, które zawinięte były w żółty papier. Lekarz obwodowy orzekł, że zwłoki zostały porzucone bezpośrednio po porodzie, oraz że na szyji zwłok pod brodą są ślady, które wskazują na prawdopodobieństwo uduszenia. Zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny sądowej.

PAJĘCZARZE. Między godz. 16—16.45, dnia wczorajszego, nieznaną sprawcy po oderwaniu żelaznym łomem skobla dostali się do mieszkania Ruchli Głitman, przy ul. Starowińskiej L. 51, skąd skradli białinę wart około 250 zł.

KRADZIEŻ NAKRYCIA STOŁOWEGO. Dnia 28. 8. 1935 między godz. 14—17.30, nieznaną sprawcy przy pomocy wyważenia drzwi dostał się do mieszkania Knoblocha Józefa, kupca, zam. przy ul. Blich L. 4, skąd skradł garderobę męską i damską oraz srebrne nakrycia stołowe ogólnej wartości 1270 zł.

NIELEGALNA SPRZEDAŻ ETERU. Przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie toczył się onegdaj proces droguerzysty mgra R. Wiśniewskiego, zasądzono go wyrokiem Sądu Okręgowego na 8 miesięcy więzienia i 500 zł. grzywny, z równoczesnym pozbawieniem praw wykonywania praktyki na przeciąg trzech lat, za nielegalny handel eterem.

Sąd Apelacyjny zatwierdził w całej rozciągłości wyrok I instancji.

—000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

IMPORT TOWARÓW Z TURCJI.

Izba przemysłowo-handlowa zawiadamia firmy zainteresowane w imporcie towarów z Turcji, że w biurze Izby zasięgnąć mogą bliższych informacji, odnośnie zapłaty za artykuły importowane.

SPORT I ZABAWA, te dwa najlepsze sposoby fizycznego usprawnienia młodzieży, pobudzają również dobry apetyt. Troskliwa matka z zadowoleniem obserwuje postępy rozwoju swych dzieci, wiedząc o tem, że w niemaleńmierze przyczyniają się do tego pożywne budynki Oetkera, podawane jako legumina. Promieniące oczu i rumiane lica świadczą wymownie o zdrowiu dzieci.

—000—

REPERTUARIUM KINOTEATRÓW

SWIT: „Przbudzenie“.
WANDA: „Marzące usta“.
APOLLO: „Caranga“.
SZTUKA: „Noc na Transatlantyku“.
UCIECHA: „Powrót Frankensteina“.
SŁONKO: „Antek Polciemajster“.
ADRIA: „W wiedeńskiej kawiarence“.
PROMIEN: „Wiosenna parada“ z Fr. Gaal.
BAGATELA: „Zona w złotej klatce“. Na scenie rewija: „Czem darzą kobiety“.

JEDYNY WIECZÓR WŁADYSŁAWA WALTERA, doskonałego komika, oraz arty-

stów: Stanisława Gruszczyńskiego, Ireny Skwierczyńskiej i Wawy odbędą się w sobotę 31 bm. w Starym Teatrze. Ta czwórka artystów, rozporządzająca bogatym i wesołym programem, zdoła nie wątpić w Krakowie nadzwyczajny sukces, bawiąc naszą publiczność piosenką i szczerym humorem.

—0000—

Papieskie odznaczenie krakowskiego kapłana.

Ks. A. Paryś, proboszcz i dziekan w Liszkach (pow. Chrzanów), otrzymał w tych dniach odznaczenie godnością szambelana J. Św. za wybitne zasługi położone na polu duszpasterskiej i społecznej pracy.

Ks. prał. Paryś był jednym z pierwszych (obok b. sen. Ks. Kasprzyka) organizatorem katolickiej młodzieży. Przez pewien czas pełnił obowiązki sekretarza jener. stowarzyszeń młodzieży w archid. krakowskiej w najtrudniejszym, bo początkowym, okresie ich rozwoju. W r. 1918, został proboszczem w Liszkach i na tej placówce rozwinął niezwykłą i ofiarną gorliwość w zakresie duszpasterskim i społecznym. Cała parafia lisiecka pokryta jest dziś siecią oddziałów K. S. M., które Ks. prał. Paryś osobiście sam kieruje, poświęcając wszystkie niedzielne popołudnia na pracę w stowarzyszeniach. Od szeregu lat jest Ks. prał. Paryś głównym kierownikiem K. S. M. w archid. krakowskiej, naprzd jako prezes, obecnie jako asystent kościelny. Do licznych gratulacji z powodu wysokiego odznaczenia dołącza swoje własne także redakcja „Głosu Narodu“, którego szczerym przyjacielem jest Ks. prał. Paryś.

Wszystkie ulice Krakowa otrzymają kosze na śmieci.

Jedną z głównych bolączek Krakowa — jest sprawa zaopatrzenia ulic naszego miasta w dostateczną ilość koszy na śmieci. Porzucane bowiem przez niektóre jednostki na chodnikach i jezdniach śmieci stanowią plagę, która utrudnia propagandową akcję miejscowego obywatelstwa na rzecz czystości, prowadzoną od kilku miesięcy pod hasłem: „Czysty Kraków — chlubą Polakom“.

Stosownie do uchwał Komitetu Czystości Krakowa, realizującego stopniowo program wytyczonych zadań, — bolączka ta zostanie wkrótce usunięta. Obecnie bowiem Sekcja czystości ulic, opracowuje wykaz ulic, na których kolejno ustawione będą kosze na śmieci w zwiększonej niż dotychczas ilości. Równocześnie zaś przygotowuje się nowe typy koszy, uwzględniając warunki celowości i przeznaczenia. Nadto czynione są próby z dobraniem odpowiedniego koloru dla koszy, aby zawsze były dla wszystkich widoczne.

Powyższe prace przygotowawcze zostaną w najbliższych dniach zakończone, poczem powołane czynniki przystąpią do rozmieszczenia koszy ulicznych na śmieci w wyznaczonych miejscach. Instalowanie koszy odbywać się będzie etapami, poczynając od ulic śródmieścia, a następnie otrzymają kosze dalsze ulice Krakowa.

BIEDOTA PŁACI.

W związku ze zbliżającym się początkiem nowego roku szkolnego, w sferach rodzicielskich, mieszkających na peryferiach Krakowa, powstało żywe zaniepokojenie, na skutek zarządzeń władz szkolnych m. Krakowa. Władze te poleciły mianowicie kierownikom szkół powszechnych, aby przy zapisach na nowy rok szkolny, odróżniali dokładnie dzieci, których rodzice mieszkają w obrębie rogatki miejskich, od dzieci z poza rogatki i od tych ostatnich by pobierali opłatę w wysokości 10 zł. Opłatę tę nie są wprawdzie wysokie, niemniej jednak stoją w sprzeczności z zasadą bezpłatnego nauczania w szkołach publicznych. Dla dzieci ze wsi, nawet opłata 10 zł, jest bardzo uciążliwą daniną.

DYSLOKACJA SĄDÓW KRAKOWSKICH.

W drugiej połowie września b. r. nastąpi zmiana w dyslokacji niektórych sądów krakowskich. Mianowicie oddziały cywilne Sądu grodzkiego będą przeniesione z ulicy św. Jana na ulicę Starowińską, do budynku zajmowanego dawniej przez Starostwo Powiatowe krakowskie. Budynek ten, po ukończeniu niezbędnych adaptacji będzie przeznaczony całkowicie na cele sądowe. Na ulicę Starowińską przeniesiony zostanie także z Podgórza Sąd Pracy. W Podgórzu pozostaną jedynie oddziały karne Sądu Grodzkiego. Należy zaznaczyć, że także przeniesienie tych oddziałów do centrum miasta byłoby powiatem z uznaniem przez sferę adwokackie i strony, mające do załatwienia swe sprawy w Sądzie grodzkim karnym — dziś bowiem sąd ten jest tak oddalony od śródmieścia, że komunikacja z nim następuje z szeregiem trudności i kosztów. Niemniej jednak koła sądowe uważają, iż budynek na Podgórzu służący dziś na pomieszczenie oddziałów karnych, nadaje się najlepiej do tego celu.

Sport

Węgierscy pływacy w Katowicach.

W środę węgierscy pływacy startowali w Katowicach. Na zawodach uzyskano kilka dobrych wyników. a m. inn. Jarkuliszówna — Niedobecka pobiła rekord polski na 200 m. stylem klasycznym. Techniczne wyniki zawodów: 100 m. styl. dow. pań: 1) Dawidowiczówna w czasie 1:21.4 sek., 100 m. styl. dow. panów: Csik (Węgry) 1:00.6, 2) Szekely (Węgry) 1:03. 3) Barysz (Śląsk) 1:09. 200 m. styl. klas. pań: 1) Jarkuliszówna-Niedobecka (Śląsk) 3:26.3 (nowy rekord polski), 100 m. na wznak: 1) Karliczek 1:16.4. 2) Lengyel (W) 1:17. 100 m. na wznak pań: 1) Astorówna (Śląsk) 1:47.5, 200 m. styl. klas. panów: 1) Csik (W) 2:58.5, 2) Heidrich (Śląsk) 3:03.6. 200 m. styl. dow. panów: 1) Schwarz (Śląsk) 2:42.4. Sztafeta 10x50 wygrali Węgrzy w czasie 4:54.6 przed Śląskiem 4:59.6.

Pozatem odbyły się skoki z trampoliny z udziałem mistrza Węgier Wajdy i Ślązaków Breguly, Jedryszka i Bredlicha.

W pilce wodnej Budapeszt reprezentowany przez BEAC rozgromił Śląsk reprezentowany przez mistrza polski EKS 12:1 (5:0). Węgrzy w ten sposób zrewanżowali się za remisowy wynik w Krakowie.

Mistrzostwo Polski w 5-boju kobiecym.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w Łodzi 5-bój lekkoatletyczny Kobiety o mistrzostwo Polski. W skład 5-cioboju wchodzi następujące konkurencje: 100 mtr., skok w dal, skok wzwyż, rzut oszczepem i pchnięcie kulą.

Tytułu mistrzowskiego broni Łodzianka Marylka Kwaśniewska z L. K. S.

—000—

BUKARESZT — LWÓW W TENISIE. W ramach międzynarodowych zawodów tenisowych o mistrzostwo Lwowa odbywa się mecz międzymiastowy Lwów — Bukareszt. We środę padły dwa wyniki: Hamburger pokonał Kołcza I 6:4, 6:2, 6:4. W grze mieszanej para rumuńska Somogy — Schmidt wygrała z parą polską Hebda — Weleszczukowa 4:6, 6:3, 6:2. Po drugim dniu meczu prowadzi Bukareszt 3:1.

RODZICE I OPIEKUNOWIE!

Bursa, nowocześnie urządzone Zakład Wychowawczy w Krakowie, przy ulicy Skarbowej L. 2.

przyjmuje kształcącą się młodzież męską w wieku od 13 lat — 18-ty. Opłata za całkowite utrzymanie, mieszkanie i opiekę od 45 — 70 zł. miesięcznie. Zgłoszenia przysyłać się w Sekretariacie Bursy — ul. Skarbowa L. 2. I. p. Tel. 125-38.

Życie gospodarcze.

O obniżkę podatku od lokali.

Sprawa reformy obecnego podatku od lokali, wielokrotnie już stanowiła przedmiot interwencji u kompetentnych czynników ze strony organizacji gospodarczych i lokatorskich. Ostatnio kwestję tę rozpatruje Związek Izby Przemysłowo-Handlowych, który wystąpił ma podobno do władz z odpowiednim memorjałem. Samorząd przemysłowo-handl. wychodzi z założenia, że wymiar podatku od lokali, oparty na komornym z r. 1914, czyni ten podatek nie realnym, lecz podatkiem od fikcji. Utrzymanie na sztucznym poziomie wymiaru jest sprzeczne z ogólną polityką gospodarczo-podatkową ministerstwa skarbu. O ile istnieje pewna tendencja do obniżenia komornego, co posiada wyjątkowe znaczenie w dzisiejszych ciężkich czasach, o tyle wysokość wymiaru podatku lokalowego poważnie hamuje te tendencje. Toteż zmiana odnosnej ustawy jest konieczną. Wedle obiegających poglądów również władze uważają za konieczne wprowadzenie zmian do ustawy o podatku od lokali. Kwestja ta wejdzie na tapet obrad nowego Sejmu.

—00000—

Emigracja i powrót wychodźców.

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, w okresie pierwszego półroczu br. wyjechało z Polski ogółem 30.886 wychodźców, w tem 14.015 do krajów europejskich i 16.871 do krajów pozaeuropejskich. Do Francji wyjechało 647 emigrantów, do Niemiec 514, na Łotwę 12.549, do innych krajów europejskich 305, do Stanów Zjednoczonych A. P. 750, do Kanady 519, do Argentyny 1.559, do Brazylii 478, do Urugwaju 180, do innych krajów Ameryki 623, do Palestyny 12.636 i do innych krajów 126 wychodźców.

W tym samym okresie czasu powróciło do Polski 15.860 wychodźców, w tem 15.158 z krajów europejskich i 702 z krajów pozaeuropejskich. Z Francji powróciło 14.854 osób, z Niemiec 105, z innych krajów europejskich 199, ze Stanów Zjednoczonych A. P. 71, z Kanady 250, z Argentyny 183, z Brazylii 33, z Urugwaju 16, z Palestyny 42 i z innych krajów 107 osób.

Fundusz Pracy buduje drogi

w województwie krakowskim.

W ub. wtorek odbyło się w urzędzie wojewódzkim krakowskim pod przew. wojewody Raczkiewicza pierwsze posiedzenie członków wojewódzkiej Rady Funduszu Pracy.

Wojew. Raczkiewicz przedstawił

zakres działania i cele Funduszu Pracy,

podkreślając, że Fundusz Pracy ma na celu dostarczenie pracy lub środków utrzymania osobom pozbawionym pracy, a nie posiadającym innych środków do życia. Do zakresu więc jego działania należy finansowanie robót publicznych, lub robót o publicznym znaczeniu, zabezpieczenie robotników na wypadek bezrobocia, pomoc doraźna bezrobotnym, którym nie przysługuje prawo do zasiłków, organizowanie zatrudnienia młodzieży na zasadach społeczno-wychowawczych oraz akcja kulturalno-oświatowa wśród bezrobotnych. Największym obecnie problemem jest

zakończenie szeregu rozpoczętych robót,

zwłaszcza w dziedzinie użyteczności publicznej w miastach i miasteczkach, gdyż w zaczęte roboty włożony już został kapitał nie przynoszący dziś żadnych korzyści. Trzeba uczynić wysiłek, by te bezużyteczne obiekty wykończyć i oddać do użytku publicznego.

Sprawozdanie z dotychczasowych prac Funduszu Pracy złożył dyrektor biura woj. F. P. P. Czarniecki. Z cyfr przytoczonych wynika, że akcja specjalnej pomocy państwowej dla bezrobotnych (pomoc doraźna, zimowa, pomoc dzieciom i t. d.), prowadzona jest od lat pięciu. Kwoty, które na ten cel na terenie Województwa były wydatkowane wynosiły w r. 1931—1932 około 2.072.000 złotych, w r. 1932—1933 — 2.389.000 zł., w r. 1933 do 1934 — 3.048.000 złotych oraz 6.200.000 zł. na roboty publiczne. w r. 1934—1935 — dwa miliony 111.000 zł., oraz 7.000.000 zł., na roboty publiczne. wreszcie w r. 1935—1936 za okres pierwszego kwartału około 350.000 zł. Równocześnie zaś suma przydzielonych kredytów na roboty publiczne do dnia 31 sierpnia wynosi 7.525.000 złotych.

Dziś w kinoteatrze

„WANDA”

Sw. Gertrudy L. 5.

Na inaugurację sezonu jesiennego. Szczytowe arcydz. prod. europejskiej reż. Paula Czinnera

MARZĄCE USTA

Przepiętna epopea bezgranicznej miłości. — W roli głównej: genjusz ekranu **Elżbieta Bergner** **RUOLF FORSTER** oraz **ANTON EDTHOFER**. O filmie tym nie możemy pisać żadnych superlatywów — to jest twór niebывały, porywający, który każdy człowiek musi zobaczyć — Ponadto w programie dodatki dźwiękowe. Początek seansów w dniu powszednim o g. 5, 7 i 9.10. W niedzielę i święta o godz. 3 popoł. Program Nr. 1.

W sobotę dnia 31 sierpnia o godz. 3 pop. W niedzielę d. 1 września o 10 i 12 przedpołudniem.

Poranki filmowe z filmu: **W WIEDENSKIEJ KAWIARCE**

W rolach głównych: **Szöke Szakai, Ernest Verebes.** — Ceny miejsc od 50 groszy.

Nowy sezon w polityce gospodarczej

PROGRAM DEFLACYJNY UTRZYMANY. — JEDNOLITE KIEROWNICTWO. — REDUKCJA UPOSAŻEN.

Narada gospodarcza na Zamku nie przestaje budzić zainteresowania kół politycznych i prasy. Podkreśla się, iż z różnych objawów można wnosić, że stoimy u progu nowego sezonu w polityce gospodarczej a konferencja na Zamku jest tego sezonu inauguracją. Według panujących opinii dotychczasowy kurs deflacyjny ma być zasadniczo utrzymany i nadal, nastąpić ma jednak większe „uaktywnienie” polityki gospodarczej przez rozszerzenie i pogłębienie procesów deflacyjnych przez szarmonizowanie rozbieżnych działań poszczególnych resortów gospodarczych oraz przez poddanie całej polityki gospodarczej jednolitemu kierownictwu.

Ramami temi mają być objęte w szczególności tak zasadnicze zagadnienia, jak: budżet państwa i samorządów, bilans handlowy, kontrola cen w wymianie między wsią i miastem, koszty utrzymania i związana z niemi sprawa zarobków. Pod względem organizacyjnym zapowiadany jest powrót do systemu, skupiającego w jednej osobie kierownictwo polityki gospodarczej.

Program ten nie zadowolni zapewne zwolenników „nakręcania konjunktury”, którzy

dowodzą, że obecny stan życia gospodarczego nie nadaje się do dalszej terapii deflacyjnej i że do pobudzenia jego tętna konieczne są wzmacniające zastrzyki. W tym stanie rzeczy decydujące znaczenie będzie miał dobór osób, powołanych do kierownictwa polityki gospodarczej.

Dażąc do utrwalenia polityki deflacyjnej, rząd zamierza w szczególności zmniejszyć wydatki w budżecie za rok 1936/7, przyczem pewne zmniejszenie wydatków jest przewidziane już w bieżącym budżecie. Ta ostatnia tendencja wywołała to właśnie zaniepokojenie wśród sfer urzędniczych, o którym donosiliśmy we wczorajszym numerze. Znanie są już bowiem zarysy projektu, który przewiduje progresywną redukcję plac urzędniczych a ponadto obniżenie emerytur i rent oraz rewizję zasad emerytalnych. Redukcja miałyby, według projektu, objąć także pracowników samorządowych. Budżety samorządów mają być zmniejszone o 25 procent. Realizacja tych zamierzeń miałyby, według poglądów, być podjęta już w końcu października.

Badanie stanu zdrowia personelu hotelowego.

Na podstawie rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych o hotelach i pensjonatach, przeprowadzona będzie generalna kontrola stanu zdrowia personelu zatrudnionego w tego rodzaju zakładach.

W myśl nowych przepisów nie mogą pracować w hotelach i pensjonatach osoby dotknięte gruźlicą i innymi chorobami zakaźnymi.

Badanie stanu zdrowia personelu odbywać się będzie co 6 miesięcy, przyczem wymagane będzie przedstawianie odpowiednich zaświadczeń lekarskich.

Straty przemysłu skutkiem wypadków przy pracy

Podjęcie przez przemysł zorganizowanej akcji zwalczania wypadków przy pracy jest na kazem gospodarczym i społecznym; w obecnych ciężkich warunkach gospodarczych, kiedy społeczeństwo musi ograniczać swe potrzeby do minimum, każdy grosz wydany nieprodukcyjnie staje się symbolem karygodnego marnotrawstwa; tego rodzaju marnotrawstwem są koszty, jakie społeczeństwo musi ponieść w związku z wypadkami przy pracy, koszty, sięgające wielu milionów złotych rocznie, a których można by w znacznej mierze uniknąć pod warunkiem, że w warsztatach pracy prowadzić się będzie stała systematyczna walka z wypadkami, których przyczyną bywa bardzo często niedbałość bądź kierownictwa, bądź też samych robotników.

Trudno przypuścić, aby akcja mogła się szybko rozwinąć w całym naszym przemyśle, jak wiadomo bardzo rozdrobnionym i stojącym jeszcze na dość prymitywnym stopniu organizacyjnym; może ona być jednak stosunkowo bardzo szybko zrealizowana w przedsiębiorstwach większych, które posiadają wysoko kwalifikowany personal nadzorczy, przeważnie z wykształceniem inżynierskim, organizację ujętą w całość, sprawny aparat administra-

Oficjalna giełda walutowa.

Warszawa, 29. 8. Dewizy: Belgja 89.08. Berlin 212.60, Holandia 358.05, Londyn 26.29, N. Jork Kabel 5.82 1/4, Paryż 84.98, Praga 21.95, Sztokholm 135.55, Szwajcaria 172.65, Włochy 43.30. Tendencja utrzymana. Akcje: Bank Polski 92 3/4, 92 1/2. — Pożyczki: inwestycyjna ser. 116, 5 proc. konwersyjna 67.40, 6 proc. dolarowa 81.50, 4 proc. dolarowa 58.40, 58.15, stabilizacyjna 63 1/2, 63.38, 63.63, 63.75 (ost. drobny) 68 setki. Tendencja mocniejsza.

Sytuacja gospodarcza świata w szóstym roku kryzysu.

Według Biuletynu Statystycznego Ligi Narodów, produkcja przemysłowa w ciągu pierwszych 5, względnie 6 miesięcy r. b. wykazała w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. wzrost prawie we wszystkich państwach. Spadek nastąpił tylko we Francji — o 10% oraz w Holandji — o 9%. Wzrosła natomiast produkcja: we Włoszech — o 24%, w Chile — o 18%, w Niemczech — o 17%, w Japonji — o 13%, w Szwecji — o 11%, w Danji — o 10%, w Kanadzie — o 9%, w Austrii — o 8%, w Finlandji — o 7%, w Stanach Zjednoczonych i Norwegji — o 6%, w Polsce — o 4%, w Belgji i Czechosłowacji — o 1%. Co do W. Brytanji — brak jeszcze ostatecznych danych, jednak i tam nastąpił wzrost produkcji o kilka procent. Należy jednak zaznaczyć iż silniejszy wzrost produkcji wystąpił przeważnie w gałęziach związanych z przemysłem wojennym.

Wskaźnik produkcji (1928 = 100) wynosił ostatnio: w Japonji 159, w Chile 148, w Rumunji i Danji 130, w Norwegji 124, w Grecji 122, w Szwecji 115, w W. Brytanji 111, we Włoszech 102, w Niemczech i Hiszpanji 95, w Kanadzie 85, w Austrii 79, w Stanach Zjednoczonych 77, we Francji 72.

Produkcja światowa materiałów opałowych oraz niektórych metali w ciągu I półroczu r. ub. w następujący sposób: węgiel kamienny o 3%, nafta o 5%, surowka o 9%, stal o 8%, cynk o 14%, miedź o 17%. Wskaźnik zapasów światowych produktów spożywczych oraz surowców wykazuje stały spadek od połowy 1934 r. W porównaniu z r. ub. najświeższe dane za r. b. wskazują na poważny spadek zapasów światowych pszenicy, cukru, bawełny, jedwabiu oraz cyny. Zapasy kawy, herbaty, kauczuku i cynku wykazują od początku r. b. nieznaczny spadek. Natomiast zapasy ołowiu utrzymały się na dotychczasowym poziomie. Lekko wzrosły tylko zapasy węgla kamiennego i nafty.

Handel światowy w czerwcu r. b. w porównaniu z czerwcem r. ub. wykazał spadek wartości importu o około 4%, eksportu zaś — o około 3%. O ile chodzi o cały II kwartał r. b., — w porównaniu z analogicznym okresem r. ub., wykazuje on tylko spadek importu o 1.5%, natomiast eksport pozostał mniej więcej na niezmienionym poziomie.

—00—

Nowa fala pogłosek i domysłów.

Warszawa, 29. 8. (Telef.) Jest już publiczną tajemnicą, że po wyborach przyjdzie zmiana rządu. Najczęściej padały nazwiska p. Aleksandra Prystora, który przez 2 lata stał na czele gabinetu, który położył fundamenty polityki deflacyjnej, utrzymywanej przez rząd polski od tego czasu. Jednakże p. Prystor żali się na niedomagania fizyczne, tak, że jest wątpliwym, czy zechce stanąć na czele rządu.

Wymieniane są pozatem nazwiska: min. spraw wewn. Kościalskiego, b. min. przemysłu i handlu Kwiatkowskiego, b. ministra gen. Sosnkowskiego oraz b. premiera Bartla. Dwaj z pomiedzy nich pp. Kwiatkowski i Bartel, należą do osób stojących blisko Pana Prezydenta. P. Kościalski znajduje się obecnie w okresie korzystnej dla siebie koniunktury.

Czy jednakże na jedną z wymienionych

osób padnie wybór Pana Prezydenta — nie podobna jeszcze przesądzać. W każdym razie wybór ten jest dość trudny. Nie jest wykluczone, że wypłynie jakaś kandydatura neutralna, niezaangażowana w jakims kierunku.

Zachowanie się b. marszałka senatu p. Raczkiewicza, obecnego wojewody krakowskiego i odnoszenie się do niego wybitnych osobistości wzbudza w kołach politycznych niewątpliwie refleksje i pytanie, czy właśnie p. Raczkiewicz nie należy do tych osobistości, na które mógłby paść wybór Pana Prezydenta. Zwracają uwagę, że Pan Prezydent podczas wakacji zetknął się z p. Raczkiewiczem wielokrotnie i dał wyraz dużemu uznaniu, jakie w stosunku do niego żywi. W kołach urzędniczych mówi się, że pobyt p. Raczkiewicza w Krakowie nie potrwa długo.

Zagadnienia gospodarcze w rządzie.

Warszawa, 29. 8. (PAT). Poniedziałkowa narada na Zamku przy udziale premiera oraz ministrów: skarbu, rolnictwa, przemysłu i handlu oraz kilku rzeczoznawców, zaproszonych przez P. Prezydenta ciągle jeszcze stanowi przedmiot dociekań w kołach gospodarczych i politycznych. Na tle tej narady pojawiły się różne pogłoski. Słychać, że zgodzono się jednomyślnie na prowadzenie w dalszym ciągu dotychczasowej linii gospodarczej, opierając się na unikaniu jakiegokolwiek eksperymentów i na troskliwej opiece nad walutą. Byłoby to zwycięstwo t. zw. pasywistów. Pod tym względem podzielały bardzo silnie przykłady i doświadczenia gabinetu Laval. Rząd polski niechybnie przy nowym preminarzu budżetowym, który będzie przedłożony sejmowi w połowie października będzie konsekwentniejszy niż dotąd w przestrzeganiu zasad oszczędności. Zresztą wszystkie doniesienia na temat przyszłego budżetu idą w kierunku znacznej kompresji wydatków państwowych, w silniejszym stop-

niu, aniżeli to uczyniono w 2 ostatnich budżetach. Równocześnie ma nastąpić dalsza zniżka cen wyrobów przemysłowych i zmniejszenie rozpiętości nożyce pomiędzy produktami przemysłowymi i rolniczymi. Ministerstwo rolnictwa zgodnie ze wskazówkami, ustalonymi pod czas czerwcowych obrad na Zamku, dąży do poprawy sytuacji wsi, będzie popierało gospodarkę hodowlaną w przeciwstawieniu do gospodarki zbożowej. Zresztą już teraz widzimy konsekwencje tego nastawienia.

Wśród projektów potanienia kosztów utrzymania ma być również wysunięta obniżka czynszu w budynkach państwowych i samorządowych. Za tem ma pójść według opinii niektórych kół obniżka czynszu nieruchomości prywatnej. Władze fiskalne uświadamiają sobie niemożność dalszego zwiększania podatków przez nakładanie nowych podatków. To też nie należy się liczyć z nowymi podatkami, a nacisk byłby położony na zmniejszenie podatków.

—000—

Zwyżka cen zboża utrzymuje się.

Przenica 18 zł. — żyto przeszło 12 zł.

Warszawa, 29. 8. (Tel.). Na rynkach krajowych notowana jest dalsza zwyżka cen zboża. Pszenica przekroczyła cenę 18 zł., a żyto 12.50 za 100 kg. Tylko w odległych miejscowościach, pozbawionych środków komunikacji, płacono za pszenicę 15, a za żyto 11 zł. Zwyżka cen zboża

przypisywana jest powściągliwości rolników, którzy unikają zbytnej podaży ziarna, ograniczając się przede wszystkim do nieodzownej konieczności. Zagranicą natomiast podaż zboża jest duża przy cenach utrzymanych

Postulaty rolników.

Warszawa, 29. 8. (Telef.) W różnych stronach kraju odbyły się ostatnio rolnicze zjazdy gospodarcze, zwołane przez Towarzystwo organizacji kółek rolniczych. Zapadły tam znamienne uchwały, dotyczące polityki gospodarczej państwa. Rolnicy domagają się m. in.: 1) dostosowania wymiaru podatków do cen zboża, 2) całkowitego moratorium długów rolniczych na okres roczny, 3) obniżenia stopy procentowej od kredytów zorganizowanych, 4) interwencji rządu w

stosunku do karteli i t. p. Nadto wysuwane jest żądanie budowy elewatorów zbożowych oraz postulat zaniechania sprowadzenia wełny, a bawełny i ryżu z zagranicy. Rezolucje rolniczych zjazdów gospodarczych mają być przedłożone czynnikom miarodajnym. W kołach rolniczych sądzą, że nowy gabinet, którego powołanie nastąpi po wyborach, zajmie się przede wszystkim sprawami gospodarczymi, przyczem pomoc wsi znajduje się na pierwszym planie.

Sprawa awansów urzędniczych.

Warszawa, 29. 8. (Tel.). Oczekiwana od dłuższego czasu audjencja przedstawicieli stowarzyszenia urzędników państwowych w Prezydium Rady Ministrów ma nastąpić w nadchodzącą sobotę. Po audjencji będzie wyjaśniona sprawa awansów oraz zagadnienie uposażeń.

Statek dla przewozu bananów.

Jedna z większych firm gdynskich, importująca banany, ma zakupić w Anglii specjalny statek dla przewozu bananów. Statek ten będzie niewielkich rozmiarów (około 350 ton netto), ale będzie urządzone specjalnie dla przewozu bananów, służąc równocześnie jako dojrzwalnia.

Uruchomienie statku usprawni transport owoców, a ponadto pozwoli uniezależnić się od obcych armatorów i regulować dowóz do Gdyni w miarę zapotrzebowania rynku.

Tajemnicza niewiasta.

Do domu Anny Wacławik w Podwilku (koło Zakopanego) przybyła pewna niewiasta, podająca się za Marię Wróblową, przyczem dla uzyskania jej zaufania podała, że jest matką żony jej syna, przebywającego obecnie w Ameryce. Po kilku dniach pobytu u Wacławikowej, Wróblowa zaproponowała umieszczenie córki Wacławikowej w klasztorze. Ponieważ Wacławikowa od dawna nosiła się z zamiarem umie-

szczenia córki w klasztorze, przeto propozycję przyjęła, z pewnym zadowoleniem. W związku z tem Wacławikowa przygotowała swej córce żadaną w klasztorze wyprawę, zaś Wróblowa uwarunkowała swoją interwencję w klasztorze tem, że Wacławikowa złoży 2200 zł., którą klasztor wymaga od kandydatek (!). Wacławikowa oczywiście zgodziła się na ten warunek.

W czasie tych przygotowań Wacławikowej, dowiedziała się o tem policja, której cała sprawa wydawała się mocno podejrzana. Przystąpiono zatem do śledzenia Wróblowej, okazało się, że nie posiada ona żadnych dokumentów, a gdy wnikła się w tłumaczeniu, policja ją aresztowała.

Według zapodań policji, zachodzi podejrzenie, czy przypadkiem Wróblowa nie jest agentką handlarzy żywym towarem. Dalsze dochodzenia w tej tajemniczej sprawie są w toku.

Nie pójdzie mąż do baru,
gdy w domu dostanie
Obiad podany na pięknej
„Cmielów“ porcelanie.

Reorganizacja w Stron. Ludowym

Warszawa, 29. 8. (Tel.). Wczoraj odbyło się posiedzenie naczelnego komitetu wykonawczego Stronictwa Ludowego pod przewodnictwem prezesa Rataja przy udziale 9 członków. Komitet wykonawczy po rozpatrzeniu sytuacji organizacyjnej stronnictwa stwierdził, że odejście kilkunastu b. członków stronnictwa nie wywołało zamierzanego zamętu w jego szeregach, ani nie osłabiło opozycyjnej pozycji chłopów, przeciwnie wywołało w masach ludowych głęboki, żywiołowy odruch przeciwko rozłamowemu zamierzeniu.

Wszystkie ognia organizacyjne ruchu ludowego wystąpiły przeciwko odstępcom i potępiły ich jaknajbezwzględniej. Jednolitość ruchu ludowego i jego podstaw musi znaleźć wyraz w programie stronnictwa i dlatego komitet powołał od życia 2 komisje, statutową oraz ideowo-programową, których zadaniem jest ustalenie odpowiednich projektów na najbliższy kongres stronnictwa.

Francja między młotem a kowadłem.

Paryż. (PAT). „Le Journal” przynosi następujące streszczenie poglądów, jakim dać miał wyraz premier Laval na posiedzeniu rady ministrów wobec zagadnienia włosko-abisyńskiego.

Stanowisko Francji opiera się na układzie francusko-angielsko-włoskim z r. 1906 i na korespondencji, wymienionej między Anglią a Włochami z r. 1925. Układy zastrzegają dla Włoch większą część Abisynji, jako strefę wpływów gospodarczych. Zagadnienie polega na tem, czy wpływy włoskie mogą być wykonywane bez uciekania się do środków, które sama Anglia uważała za niezbędne. Włochy sądzą, że praktyka innych państw zachowuje całą swą wartość, Anglia zaś przeciwnie jest zdania, iż położenie uległo radykalnej zmianie przez fakt istnienia Ligi Narodów. Stanowisko Francji jest zupełnie wyraźne: Liga Narodów jest cennym narzędziem przyszłości, który należy ochroniać. Gdyby trzymano się zasady, której rzecznikiem była Francja, Liga mogłaby odegrać kierowniczą rolę w losach świata. Ci, którzy przeszkalali wprowadzeniu w życie zasad Ligi, nie powinni domagać się obecnie ich zastosowania. Włochy ze swej strony nie powinny zapominać, iż są członkiem Ligi, a ich polityka europejska opiera się na współpracy wielkich

państw. Oto główne dyrektywy, jakimi kierować się będzie delegacja francuska w Genewie.

TRANSPORTY I DOSTAWY NAWET ANGIELSKIE.

Neapol. (PAT). Parowiec „Alice” wyruszył wczoraj wieczorem do Massua, zabierając na swym pokładzie 10 oficerów, 20 podoficerów i 60 żołnierzy, należących do formacji lotniczych. Samoloty wyruszą dzisiaj na pokładzie parowca „Ireania”.

Londyn. (PAT). „Times” donosi o zamówieniu 100 tys. butów dla armii włoskiej w zakładach przemysłowych hrabstwa Northampton. Oczekiwane są dalsze zamówienia.

ULGI PRZEWOZOWE DLA WŁOCH.

Kairo. (PAT). W odpowiedzi na włoską deklaratę rząd egipski postanowił zwolnić z opłat portowych okręty wojenne przewożące wojska i amunicję do Massaua.

A więc, co jest prawdą?

Rzym. (PAT). Oficjalnie dementują wiadomość, która ukazała się zagranicą o tem, jakoby został stracony przez Abisyńczyków samolot włoski, noszący oznaki abisyńskie.

Gospodarka wojenna we Włoszech.

Paryż. (PAT). Omawiając zarządzenia finansowe, podane w komunikacie agencji Stefani, wydanym po posiedzeniu rady ministrów w Bolzano, Havas w depeszy z Rzymu donosi: Zarządzenia finansowe zapowiedziane w komunikacie urzędowym są logicznym wynikiem i kontynuacją zarządzenia przewidziane przed rokiem. Wszystkie kredyty zagraniczne podlegają kontroli. Obecnie państwo scentralizowało je, podobnie jak scentralizowało zamówienia zagraniczne na węgiel i metale.

Ograniczenie czasowe dywidend przedsię-

biorstw handlowych i przemysłowych ma na celu zapobieżenie powstania klasy paskarzy wojennych. Pod względem gospodarczym z zarządzeń tych skorzysta naród. Zarządzenia dotyczące obowiązkowego używania zastępczych środków napędnych ma na celu przynajmniej częściowe zmniejszenie zakupów surowców zagranicą. Zarządzenie to jest wykonaniem opinii najwyższej komisji obrony narodowej z dnia 1 lutego br., która oznajmiła, że w razie wojny Włochy będą mogły być samowystarczalne.

—000—

Wyczekujące stanowisko Japonii.

Tokio. (PAT). Agencja Rengo donosi: Przedstawiciel ministerstwa spraw zagr. kategorycznie dementuje pewne informacje prasy zagranicznej stwierdzające, iż stanowisko Japonii wobec konfliktu włosko-abisyńskiego nie uległo żadnej zmianie. Stanowisko to jest w dalszym ciągu wyczekujące. Przedstawiciel japo-

skiego ministerstwa spraw zagr. dodał, iż Japonia nigdy nie prowadziła „targów” z Rzymem, by zapewnić sobie poparcie Włoch w sprawie morskich żądań japońskich wzamian za jej stanowisko w zatargu abisyńskim. Oświadczył też, iż Japonia nigdy nie dostarczała i nie dostarcza broni i amunicji do Addis Abeby.

Obrazy ministrów państw bałtyckich.

Oslo, 29. 8. (PAT). Konferencja ministrów spraw zagranicznych 4-ech państw północnych rozpoczyna się dziś o godz. 11-ej. Min. Munch z Kopenhagi i min. Hackzell z Helsingforsu przybyli do Oslo już wczoraj wieczorem. Dziś rano przybył także szwedzki min. spraw zagr. Sandler. Wszyscy 4-ej ministrowie mają dziś o godz. 18.30 przemówić przed mikrofonem radiostacji w Oslo na temat rezolucyj powziętych na konferencji ministrów.

Porozumienie Mizrachi z lewicą sjonistyczną.

Lucerna, 29. 8. (PAT). Na kongresie sjonistycznym zakończyła się dyskusja ogólna. Na wieczornym posiedzeniu wtorkowym przewodniczący Weizmann powitał obecnego na posiedzeniu dyrektora sekcji mandatowej Ligi Narodów Katastinię, który ze swej strony złożył kongresowi pozdrowienia od sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola.

Skolei odczytano tekst rezolucji, stwierdzającej osiągnięcie wreszcie porozumienia z grupą Mizrachi, na podstawie którego grupa ta będzie

na przyszłość reprezentowana we wszystkich komisjach.

Kongres uchwalił następnie jednomyślnie rezolucję w sprawie odpoczynku sobotniego.

—00000—

Warszawa, 29. 8. (Tel.). Przybył do Warszawy ambasador R. P. przy rządzie W. Brytanji hr. Raczynski. Pobyt jego pozostaje w związku z wrześniową sesją Ligi Narodów.

Do zamknięcia kroniki.

P. Wojewoda w sprawach Krakowa.

W środę dn. 28 bm. w gmachu województwa odbyła się konferencja p. woj. Raczkiewicza z p. prez. m. Krakowa Kaplickim. Tematem rozmów było zaprowadzenie koniecznych inwestycji na terenie miasta. Po konferencji p. Wojewoda udał się na objazd zapoznawczy po Krakowie i przyzwoływać na czynnik miarodajne, aby te palące zagadnienia regulacyjne i inwestycyjne były w krótkim czasie załatwione.

—00—

AGATA CHRISTIE

26

Niebezpieczny dom.

Tłumacz. z angielskiego Z. Skolimowskiej.

— ooOoo —

— Tak, — odparł Poirot, biorąc ówmiarkę do ręki. — Szczególnie jedno z nazwisk przykuwa moją uwagę: Karol Vyse. Przypisałmy temu jegomościowi dwie możliwe pobudki. Gdy moja lista była notatką domniemanych szans wyścigowych, toby Karol Vyse wystartował jako pierwszy faworyt, czy to nie i twoje przypuszczenie?

— Wydaje mi się najbardziej podejrzany ze wszystkich.

— Ty, mój drogi, lubisz rzucać podejrzenie na najmniej winnego. Zapewne z tej przyczyny, że rozczytujesz się nadto w powieściach kryminalnych. Zapamiętaj sobie, że w życiu dzieje się wprost przeciwnie.

— Czy sądzisz, że tak jest w tym wypadku?

— Jeden fakt mógłby przemawiać w danym razie za tem. Uderzyło mnie to i stało się trudnością w stwierdzeniu pobudki tego morderstwa.

Podarł szybko papiery świeżo zapisane i rzucił na ziemię.

— Nie, — odrzekł na protestujący mój odruch, — ta lista przestała mi zajmować. posłużyła mi poprostu do rozjaśnienia myśli. Przedewszystkiem porządek i metoda. A potem...

— Potem...

— Przejdziemy do psychologii. Puścimy w ruch, jak się należy, nasze komórki mózgowe. A teraz, Hastingsie, idź spać.

— Chyba, że i ty pójdziesz w moje ślady. Inaczej będę czuwał wraz z tobą.

— Jakże lojalny przyjaciel! Jeśli naprawdę chcesz mi towarzyszyć w czuwaniu, to przynajmniej rozsiądź się wygodnie w fotelu.

Tym razem przyjąłem jego propozycję. cały pokój zachwiał się przed memi oczami. Ostatni szczegół jaki mi został w pamięci, to widok mego przyjaciela, zbierającego starannie z ziemi rozrzucone ówmiarki, by je wrzucić do kosza. Wkrótce potem zasnąłem.

ROZDZIAŁ X.

Tajemnica Nick.

Było już widno, gdy się obudziłem, a Poirot wciąż jeszcze siedział w tej samej pozycji na tym samym krześle, na którym zasiadł wczoraj: spostrzegłem jednak pewną zmianę w wyrazie jego twarzy.

Jego kciok oczy błyszczały zielonym ogniem, tak dobrze mi znanym.

— Poirot, ty już coś odkryłeś!

Skinsł głowę i pochylił się ku mnie..

— Odpowiedz mi na te trzy pytania:

1) Dlaczego panna Nick w ostatnich czasach cierpiała na bezsenność? 2) Dlaczego kupiła czarną wieczorową suknię, skoro dotychczas nie nosiła czarnej barwy? 3) Dlaczego wczoraj wyrwało jej się to zdanie: „Jeśli kto chce mnie zabić, niech się nie kępuje, teraz już nie robię sobie nic z tego.”

Spojrzałem nań zdziwiony. Te pytania wydawały mi się conajmniej jałowe.

— No, odpowiedz, mój drogi.

— Hm... co do pierwszego, to panna Nick twierdziła, że w ostatnich czasach była niespokojna.

— Tak, lecz z jakiego powodu?

— Co zaś do czarnej sukni to... nie wiem... zdaje mi się, że wszyscy lubimy pewną od czasu do czasu odmianę.

— Jak na człowieka żonatego, nie orientujesz się zbyt dobrze w psychologii kobiecej. Gdy kobieta stwierdzi, że jej w pewnym kolorze nie do twarzy, nigdy nie zdecyduje się na niego.

— A teraz przejdźmy do trzeciego pytania. Powiedzenie panny Nick wydaje mi się bardzo naturalne po takim wzruszeniu.

— Okrzyk ten, mój drogi, nie był wcale naturalny. Wyznaje, że nagle śmierć kuzynki przepełniła ją zgrozą i mogła w niej wzbudzić pewne wyrzuty sumienia, lecz ton, jakim objawiła ten swój wstręt do życia, stwierdzał nowy objaw w tej młodej dziewcz-

ynie, tak do owego czasu pełnej werwy i życia. Stoimy, mój Hastingsie, wobec dziwnej zmiany psychologicznej. Jaki może być jej powód?

— Śmierć kuzynki, — odparłem.

— Zastanawiają się nad tem przyszedłem do przekonania, że raczej było to wyznanie, które się jej wyrwało pod wpływem wstrząśnienia. Przypuściwszy, że ta zmiana datuje się od dawniej, niż od smutnego wczorajszego dnia, to jak sobie wytłumaczyć taki nastrój u Nick?

— Kiedy miałeś sposobność obserwować ją ostatnio?

— Zdaje mi się, że w ciągu obiadu.

— Otóż to. Widzieliśmy jak potem przyjmowała swych gości w czysto konwencjonalny sposób. Lecz coś zaszło na końcu tego obiadu?

— Telefonowała. — odrzekłem powoli.

— Brawo! Trafiliś w sedno rzeczy. Tak, poszła telefonować, niebyło jej długo, że dwadzieścia minut, to za wiele jak na zwykłą rozmowę telefoniczną. Z kim mogła rozmawiać? Trzeba koniecznie stwierdzić, co zaszło w przeciągu tych dwudziestu minut, mam doprawdy wrażenie, że ten szczegół wprowadzi nas na właściwą drogę.

— Naprawdę takie twoje zdanie?

— Niezawodnie, mój kochany Hastingsie. Czyż nie powtarzam ci ciągle, że panna Nick ukrywa coś przed nami? Łączność tego faktu ze zbrodnią uchodzi jej uwadze, lecz

W Pryw. Gimnazjum Koeduk.

im. Ks. Hugona KOŁŁATAJA

w Krakowie, ul. Czapskich 5. Telefon 156-19.

są jeszcze wolne miejsca w klasach I. II. i III. w nowego ustroju i w kl. VI. i VII. typu hum.

Uczniowie i uczennice, którzy złożyli egzamin wstępny do klasy I. w gimnazjach państw., lecz z powodu braku miejsca nie zostali przyjęci, mogą być przyjęci do tej klasy na podstawie zaświadczenia o złożonym egzaminie. W kl. I. opłaty niższe. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od 9-1.

Komornik

Sądu Grodzkiego

w Krakowie

Rewiru II.

ul. Pańska Nr. 14.

Sygnatura: II. Km. 1043/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, Rewiru II. Czesław Paszyński, mający kancelarię w Krakowie, ul. Pańska Nr. 14, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 września 1935 r. o godzinie 10.05 w Krakowie, Rynek Gł. 39/40, odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Marcellego Dutkiewicza, składających się z dużej lodowni, wagi automatycznej, 100 fl. wina, 100 kg. kawy, 100 kg. herbaty, 5 aparatów do przechowywania kawy, urządzenie sklepowe, 100 litrów wódek, 50 litr. soku owocowego, 100 kg. maki, 50 kg. grochu okrągłego, 100 paczek andrutów, 20 kg. makaronu włoskiego, 100 puszek konserw rybnych, 30 puszek jarzynowych, 5 wianków grzybów suszonych, 1 stolik marmurowy.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kraków, dnia 27 sierpnia 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.

(—) Czesław Paszyński.

Komornik

Sądu Grodzkiego

w Krakowie

Rewiru II.

ul. Pańska 14.

Sygnatura: 1251/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, Rewiru II. Czesław Paszyński, mający kancelarię w Krakowie, ul. Pańska 14, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 18 września 1935 r. o godz. 10.15 w Krakowie, Rynek Gł. Nr. 5, odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Mali i Paltieła Müntzów, składających się z 9 dywanów pluszowych 2x3 m. 1 dywan pluszowy 2,5x3,5 m. 50 m. chodników szer. 70 cm, 50 m. chodników szer. 90 cm., 100 m. linoleum szer. 90 cm., 100 m. dywanów na 2 m. Szacunek powyższych przedmiotów odbędzie się w dniu licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kraków, dnia 28 sierpnia 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru II.

(—) Czesław Paszyński.

KAWA

surowa i palona, Herbatę Celjońską, Kakao Holenderskie w najlepszych jakościach — po przystępnej cenie poleca

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA 49

Dla klasztorów, pensjonatów, kawiarni rabat.

Wysyłki na prowincję odwrotnie.

Telefon 112-20.

Rok założenia 1911.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE

WŁADYSŁAW BOŁONSKI

KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 3. Tel. 10465.

Nowości Ostatnich Tygodni.

CHWISTEK L.: Granice nauki. — Zarys logiki i metodologii nauk ścisłych	zł. 7.20
DĄBROWSKI - JUNOSZA W.: Podstawy ideowe kultury fizycznej	„ 2.—
DAWID W. J.: Ostatnie myśli i wyznania	„ 4.—
DERDOWSKI J.: O panu Czorlińskim co do Pucka po sece jachol	„ 3.50
DOBROWOLSKI W.: 15 minut gimnastyki porannej	„ 2.80
FRAŚ L. Dr. X.: Obrona Jasnej Góry w r. 1655	„ 5.—
GABRIEL S. i MAZUREK J.: Zajęcia praktyczne dziecka w szkole i w domu	„ 3.50
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 kwietnia 1935 r.	„ 0.30
KONWACKA M.: Bajowe bajeczki i świąteczne skrzypczki	„ 1.50
Księgowość i księgi handlowe a podatki na podstawie obowiązujących ustaw i rozporządzeń	„ 1.60
KUTZ T.: W podziemiach Warszawy. — Powieść dla młodzieży	„ 1.50
KÜLZ E. Dr.: Trwałe wyleczenie cukrzycy	„ 3.—
LECHICKA J. i UKLEJSKA M.: Szkoła w życiu codziennym	„ 6.50
MAJDAŃSKI W.: Państwo rodziny	„ 1.—
MAJEWSKI J.: Podręcznik tresury psa policyjnego	„ 4.80
MALCZEWSKI RAFAŁ: Tatry i Podhale	„ 16.—
MOSZYŃSKA J.: Jak Józek został dzielnym zuchem. — Dla młodzieży	„ 3.—
MOWERY W. B.: Dziewczę z Bożej łaski. — Powieść	„ 4.50
MYSZCZYŃSKI I.: Krótkie wiadomości o zabezpieczeniu praw własności na wynalazki, wzory i znaki towarowe w kraju i zagranicą	„ 1.50
NOWACZYŃSKI A.: Plewy i perły	„ 2.50
Ordynacje wyborcze do Sejmu, Senatu i ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej wraz z przepisami wykonawczymi	„ 1.20
PAWŁOWICZ B.: Załoga. — Powieść	„ 3.60
Roczniki historyczne — Roczniki XII Zeszyt I.	„ 6.—
SCHECHTLÓWNA Z. Dr.: Wyrób miodów pitnych w gospodarstwie domowym	„ 0.80
SCHWARZ J.: Nauczyciel w świetle badań psychologicznych	„ 1.50
STUDNICKI W.: System polityczny Europy a Polska	„ 8.—
Szermierka — Łucznictwo — Strzelanie	„ 5.20
Ustawodawstwo rachunkowości i ksiąg handlowych	„ 1.80
ZARUSKI M. Gen.: Organizacja harcerek drużyn żeglar. cz. III.	„ 1.50

poleca

Księgarnia Krakowska — Kraków, ul. św. Krzyża 13.

P. K. O. Nr. 404.620.

Telefon Nr. 133.44.

Przyjmę na mieszkanie z utrzymaniem

2 panienki

osobny pokój — fortepian pomoc w nauce na miejscu. Redzina Katolicka Inteligentna. Zgłoszenia: Sołtyka 15 I. p. telefon 134.65.

Szkoła Muzyczna Moniuszki

Kraków, Mikołajska 32. przyjmuje wpisy od 24-go sierpnia br. — Wszystkie przedmioty. Języki obce. Zniżki w opłatach. Zniżki kolejowe.

Gimnastyczne sale urządza wytwórnia: Albin Bernecki, Kraków, ul. Łobzewska 38. Kosztorysy na żądanie

Dwuletnia Koedukacyjna SZKOŁA HOTELARSKA

w Krakowie, Karmelicka 34, II p.

Szkoli przyszły kierowniczy personel hotelowy i pensjonatowy.

NA KURS I. przyjmowani są kandydaci i kandydatki, którzy ukończyli conajmniej 6 klas gimnazjalnych, lub równorzędny zakład handlowy.

Bliższych informacji udziela sekretarjat.

Szkoly.

Młodzież korzysta ze zniżek kolejowych.

ŻADAC BEZPŁATNYCH PROSPEKTÓW.

Szkoła przydziela słuchaczom promowanym na kurs II. praktyki wakacyjne w pierwszorzędnym hotelach i pensjonatach w Kraju i Zagranicą.

Zapisu trwają nadal.

Początek roku szkolnego dnia 3 września.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegorzeczką i Rzeźniczą

pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

Nowo-otwarty

BAR LOTNICZY

Kraków, Mały Rynek 1.

poleca śniadania, obiady i kolacje na maśle, po bardzo niskich cenach. Piwo Okocimskie. Bufet zimny i gorący.

Komornik

Sądu grodzkiego

w Krakowie

Rewiru I.

ul. św. Gertrudy 23.

dnia 22. sierpnia 1935.

Sygn. I. Km. 1165/35.

Obwieszczenie

W dniu 14. września 1935 r. o godzinie 10-tej, sprzedane będą w Krakowie przy Placu Dominikańskim L. 6. w drodze publicznej licytacji, następujące ruchomości: urządzenie restauracji, maszyna do pisania, aparat radiowy z głośnikami, różne naczynia i wódki. Ruchomości te ocenione będą w czasie licytacji (Art. 588 § 2, k. p. c.). Można je oglądać w powyższym dniu pod wskazanym adresem o godzinie 10-tej.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

(—) Bolesław Raczynski.